

Bruksela, 19 grudnia 2025 r.
(OR. en)

17067/25

**Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0180 (COD)**

**CODEC 2198
ENER 699
POLCOM 385
PE 114**

NOTA INFORMACYJNA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie stopniowego odchodzenia od
importu gazu ziemnego z Rosji, poprawy monitorowania potencjalnych
zależności energetycznych oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/1938
– Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim
(Strasburg, 15–18 grudnia 2025 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 294 TFUE oraz Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kontaktowały się ze sobą na zasadach nieformalnych w celu wypracowania porozumienia w sprawie tego wniosku w pierwszym czytaniu.

---

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

W związku z tym przewodniczący Komisji Handlu Międzynarodowego (INTA) Bernd LANGE (S&D, DE) oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) Borys BUDKA (PPE, PL) przedstawili w imieniu komisji INTA i ITRE poprawkę kompromisową (poprawka nr 27) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia, w odniesieniu do którego Inese VAIDERE (PPE, LV) i Ville NIINISTÖ (Zieloni/Wolne Przymierze Europejskie, FI) przygotowali projekt sprawozdania. Poprawkę tę uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej. Grupa polityczna Europa Suwerennych Narodów (ESN) zgłosiła dwadzieścia pięć innych poprawek.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania, które odbyło się na sesji plenarnej 17 grudnia 2025 r., przyjęto poprawkę kompromisową (poprawka nr 27) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia. Nie przyjęto żadnych innych poprawek. Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji, z zastrzeżeniem weryfikacji prawno-językowej, jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu, które zawarte jest w rezolucji ustawodawczej przedstawionej w załączniku do niniejszej noty².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. W związku z tym, gdy tylko tekst zostanie zweryfikowany przez prawników lingwistów, Rada powinna być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu Europejskiego.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

---

² Wersja stanowiska Parlamentu zawarta w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do wniosku Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Symbol „■” wskazuje tekst usunięty.

P10_TA(2025)0330

Stopniowe odchodzenie od importu gazu ziemnego z Rosji oraz poprawa monitorowania potencjalnych zależności

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2025 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie stopniowego odchodzenia od importu gazu ziemnego z Rosji, poprawy monitorowania potencjalnych zależności energetycznych oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/1938 (COM(2025)0828 – C10-0123/2025 – 2025/0180(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2025)0828),
- uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 194 ust. 2 oraz ust. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C10-0123/2025),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności przez Parlament Węgier i Parlament Słowacji, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 września 2025 r.¹,
- po konsultacji z Komitetem Regionów,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisje przedmiotowo właściwe na podstawie art. 75 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 10 grudnia 2025 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 60 Regulaminu,
- uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów,

---

¹ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

- uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Handlu Międzynarodowego oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zgodnie z art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A10-0195/2025),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. przyjmuje do wiadomości załączone do niniejszej rezolucji oświadczenie Komisji, które zostanie opublikowane w serii L Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej wraz z ostatecznym aktem ustawodawczym;
  3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  4. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu XX 2025 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/... w sprawie stopniowego odchodzenia od importu gazu ziemnego z Rosji oraz przygotowania do stopniowego odchodzenia od importu ropy naftowej, poprawy monitorowania potencjalnych zależności energetycznych oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/1938*

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2 i art. 207,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

---

* TEKST NIE BYŁ JESZCZE PRZEDMIOTEM FINALIZACJI PRAWNO-JĘZYKOWEJ.

¹ Dz.U. C, [...].

² Dz.U. C, [...].

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2025 r

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Bezprawna pełnoskalowa inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w lutym 2022 r. ujawniła dramatyczne konsekwencje istniejących zależności od rosyjskiego gazu ziemnego *dla* rynków i bezpieczeństwa. W Deklaracji wersalskiej z dnia 11 marca 2022 r. *szeffowie państw lub rządów* zgodzili się zatem na stopniowe zmniejszanie, a ostatecznie całkowite wyeliminowanie zależności od rosyjskiej energii. W komunikacie w sprawie REPowerEU z dnia 8 marca 2022 r. ■ i w planie REPowerEU z dnia 18 maja 2022 r. ■ zaproponowano konkretne środki dywersyfikacji umożliwiające pełne uniezależnienie się od importu rosyjskiej energii w sposób bezpieczny, przystępny cenowo i zrównoważony. Od tego czasu *poczyniono* znaczne postępy w procesie *dywersyfikacji* dostaw gazu z myślą o uniezależnieniu się od dostaw z *Federacji Rosyjskiej*. Ponieważ ilości rosyjskiego gazu ziemnego, które nadal trafiają do Unii, są wciąż znaczne, ■ w swoim planie działania na rzecz zakończenia importu rosyjskiej energii w ramach *REPowerEU* z dnia 6 maja 2025 r. Komisja *zapowiedziała* wniosek ustawodawczy dotyczący stopniowego całkowitego odejścia od importu rosyjskiego gazu i poprawy istniejących ram w odniesieniu do *zajęcia się* zależnościami energetycznymi. *Aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne i odporność energetyczną UE, należy pilnie i w sposób strategiczny zająć się wszystkimi pozostałymi zależnościami energetycznymi, o których mowa w planie działania REPowerEU.*

- (2) Liczne przykłady niezapowiedzianego i nieuzasadnionego ograniczania dostaw i przerwy w dostawach, które miały miejsce jeszcze przed pełnoskalową inwazją wojskową na Ukrainę, a ***także*** instrumentalne traktowanie energii przez Federację Rosyjską od rozpoczęcia tej inwazji, ***pokazują***, że Federacja Rosyjska systematycznie ***wykorzystuje*** istniejące zależności od dostaw rosyjskiego gazu ***jako broń polityczną***, aby szkodzić gospodarce Unii. ***Doprowadziło*** to do poważnych negatywnych skutków dla bezpieczeństwa gospodarczego państw członkowskich i Unii, ***a także dla stabilności jednolitego rynku, dla unijnych konsumentów i ogólnej konkurencyjności***. Unia nie może już zatem uznawać Federacji Rosyjskiej i rosyjskich przedsiębiorstw energetycznych za wiarygodnych partnerów handlowych na rynku energii.

- (3) W styczniu 2006 r. **Federacja Rosyjska** wstrzymała dostawy gazu ziemnego do **niektórych** krajów Europy Południowo-Wschodniej i **Środkowej** podczas fali mrozów, co spowodowało wzrost cen i wyrządziło lub mogło wyrządzić szkody obywatelom. W dniu 6 stycznia 2009 r. **Federacja Rosyjska** ponownie całkowicie odcięła tranzyt gazu przez Ukrainę, co dotknęło 18 państw członkowskich, w **szczególności** w Europie Środkowej i Wschodniej. **Te** zakłócenia w dostawach doprowadziły do poważnych zakłóceń na rynkach gazu w regionie i w całej Unii. Niektóre państwa członkowskie odnotowywały zerowy przepływ gazu ziemnego przez prawie 14 dni, w związku z czym były zmuszone wyłączyć na dłuższy czas ogrzewanie w szkołach i fabrykach oraz ogłosić stan zagrożenia. W 2014 r. Federacja Rosyjska dokonała inwazji na Krym i bezprawnie go zaanektowała, **przejęła** ukraińską infrastrukturę produkcji gazu na Krymie i ograniczyła dostawy gazu do kilku państw członkowskich, które wcześniej ogłosiły, że **będą** dostarczać gaz Ukrainie, **co doprowadziło** do zakłóceń na rynku i wzrostu cen oraz **zaszkodziło** bezpieczeństwu gospodarczemu. W przeszłości państwowe przedsiębiorstwo **Federacji Rosyjskiej** Gazprom, będące monopolistą w sektorze eksportu gazu, było przedmiotem kilku dochodzeń Komisji w sprawie możliwego naruszenia **unijnych** reguł konkurencji; w rezultacie **zmieniło** ono swoje zachowanie na rynku w **odpowiedzi** na zastrzeżenia Komisji dotyczące konkurencji. **W kilku przypadkach** wspomniane problemy w zakresie konkurencji dotyczyły i tzw. „ograniczeń terytorialnych” przewidzianych w umowach na dostawy gazu zawieranych przez Gazprom, zakazujących odsprzedaży gazu poza granicami kraju **odbiorcy**, a także istnienia dowodów na nieuczciwe praktyki cenowe Gazpromu i uzależnianie dostaw energii od ustępstw politycznych w kwestii udziału w rosyjskich projektach gazociągowych lub od przejęcia kontroli nad unijnymi aktywami energetycznymi.

- (4) Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona wojna *Federacji Rosyjskiej* przeciwko Ukrainie od lutego 2022 r., a następnie instrumentalne ograniczanie dostaw gazu w połączeniu z manipulacją na rynkach poprzez celowe zakłócenia w przepływach gazu ujawniły słabości i zależności występujące w Unii i jej państwach członkowskich, co zdecydowanie może mieć bezpośredni i poważny wpływ na funkcjonowanie unijnego rynku gazu, gospodarki Unii i na jej podstawowe interesy bezpieczeństwa, a także może uderzać bezpośrednio w obywateli Unii, ponieważ zakłócenia w dostawach energii mogą zagrażać ich zdrowiu lub życiu. Dowody wskazują, że kontrolowane przez państwo przedsiębiorstwo Gazprom celowo manipulowało unijnymi rynkami energii, aby spowodować wzrost cen energii. Stopień zapełnienia dużych podziemnych magazynów w Unii kontrolowanych przez Gazprom pozostawał na **bezprecedensowo niskich poziomach**, a rosyjskie przedsiębiorstwa ograniczyły sprzedaż na unijnych giełdach gazu ■ i całkowicie zaprzestały korzystania z własnej platformy sprzedaży przed inwazją, **co wpłynęło na** rynki krótkoterminowe i **pogorszyło** i tak już napiętą sytuację w zakresie dostaw po bezprawnej inwazji *Federacji Rosyjskiej* na Ukrainę. Od marca 2022 r. *Federacja Rosyjska* systematycznie wstrzymywała lub ograniczała dostawy gazu ziemnego do państw członkowskich, co doprowadziło do znacznych zakłóceń na unijnym rynku gazu. Zaburzyło to w **szczególności** dostawy do Unii za pośrednictwem gazociągu jamalskiego, ■ dostawy do Finlandii oraz funkcjonowanie gazociągu Nord Stream 1, w którego przypadku Gazprom najpierw ograniczył przepływy, a ostatecznie całkowicie **przerwał** dostawy.

- (5) Instrumentalne traktowanie przez *Federację Rosyjską* dostaw gazu i manipulacje na rynku poprzez celowe zakłócenia przepływów gazu doprowadziły do gwałtownego wzrostu cen energii w Unii, które w 2022 r. osiągnęły bezprecedensowy poziom, nawet osiem razy wyższy ■ od średniej z poprzednich lat. Zaistniała w związku z tym konieczność znalezienia alternatywnych źródeł dostaw gazu, zmiany tras dostaw, napełnienia magazynów na zimę oraz znalezienia rozwiązania problemów związanych z ograniczeniami przesyłowymi w unijnej infrastrukturze gazowej, co przyczyniło się do dużej zmienności cen i bezprecedensowych podwyżek cen w 2022 r.

- (6) Wyjątkowo wysokie ceny gazu przełożyły się na wysokie ceny energii elektrycznej i wzrost cen innych produktów energetycznych, co doprowadziło do utrzymującej się wysokiej inflacji. Głęboki kryzys gospodarczy z ujemnymi stopami wzrostu w wielu państwach członkowskich, spowodowany wysokimi cenami energii i *ich zmiennością*, zagroził gospodarce Unii, osłabił siłę nabywczą konsumentów i spowodował wzrost kosztów produkcji, ■ powodując zagrożenia *dla* spójności i stabilności społecznej, a nawet dla życia lub zdrowia ludzi. Przerwy w dostawach doprowadziły również do bardzo *poważnych* problemów w *zakresie* bezpieczeństwa dostaw energii w Unii i zmusiły *jedenaście* państw członkowskich do ogłoszenia stanu kryzysowego na rynku energii na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938⁴. Wykorzystując zależność Unii podczas tego kryzysu, *Federacja Rosyjska* dopuszczała się manipulacji na rynku, co pozwoliło jej osiągnąć rekordowo wysokie zyski z handlu energią, który jeszcze prowadziła z Europą, i *jeszcze* w 2024 r. dochody Rosji z eksportu gazu wyniosły ■ aż 15 mld EUR. Dochody te umożliwiły finansowanie dalszych ataków gospodarczych na Unię, osłabiając jej bezpieczeństwo gospodarcze. Umożliwiły też finansowanie wojny napastniczej przeciwko ■ Ukrainie, co stanowi poważne zagrożenie dla stabilności politycznej i gospodarczej w Europie.

---

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (7) Niedawny kryzys dowiódł, że oparte na zaufaniu stosunki handlowe z partnerami dostarczającymi produkty energetyczne mają kluczowe znaczenie dla **zachowania** stabilności rynku **oraz ochrony** życia i zdrowia ludzi, a także podstawowych interesów bezpieczeństwa Unii, **między innymi** ■ dlatego, że Unia jest w dużym stopniu uzależniona od importu energii z państw trzecich. Utrzymanie dostaw energii z **Federacji Rosyjskiej** naraziłoby Unię na stałe ryzyko gospodarcze i ryzyko dla bezpieczeństwa; w związku z tym **jej** bezpieczeństwo **dostaw energii zamiast** zwiększyć się – **zmniejszyłoby się**. Nawet uzależnienie od importu mniejszych ilości rosyjskiego gazu może – przy złej woli **Federacji Rosyjskiej** – znacznie zniekształcić dynamikę cen, choćby **tylko** tymczasowo, i zakłócić rynki energii, w **szczególności** w tych regionach, które nadal są w znacznym stopniu uzależnione od importu z **Federacji Rosyjskiej**. **Mając na uwadze** stały i spójny schemat manipulacji na rynku i zakłóceń w dostawach **oraz** fakt, że ■ rząd **Federacji Rosyjskiej** konsekwentnie traktuje handel gazem jako instrument realizacji **celów** politycznych, a **nie** handlowych, należy ■ wprowadzić **prawnie wiążące** środki w celu **wyeliminowania wszelkich utrzymujących się podatności** Unii wynikających z importu gazu ziemnego z **Federacji Rosyjskiej** zarówno za pośrednictwem gazociągów, jak i w stanie skroplonym (LNG) ■ .

- (8) Ograniczenia dotyczące transakcji międzynarodowych przewidziane w **art. 3** niniejszego rozporządzenia są spójne z działaniami zewnętrznymi Unii w innych dziedzinach, zgodnie z wymogami art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). W ostatnich latach, w **szczególności** od 2022 r., stosunki między Unią a Federacją Rosyjską znacznie się pogorszyły. Wynika to z rażącego lekceważenia prawa międzynarodowego przez Federację Rosyjską, a w szczególności z jej niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Od lipca 2014 r. Unia stopniowo wprowadza środki ograniczające handel z Federacją Rosyjską w odpowiedzi na działania Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy. Unia może, na podstawie wyjątków przewidzianych w Porozumieniu ustanawiającym Światową Organizację Handlu, a w szczególności na mocy art. XXI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. (wyjątki ze względów bezpieczeństwa), i na podstawie analogicznych wyjątków przewidzianych w umowie o partnerstwie i współpracy z Federacją Rosyjską, **nie** przyznawać towarom przywożonym z Federacji Rosyjskiej korzyści przyznawanych podobnym produktom importowanym z innych państw (zasada największego uprzywilejowania). W związku z tym nie ma przeszkód do wprowadzenia przez Unię zakazów lub ograniczeń w odniesieniu do importu towarów z Federacji Rosyjskiej, jeżeli – ze względu na **utrzymującą się** sytuację nadzwyczajną w stosunkach międzynarodowych między Unią a Federacją Rosyjską – Unia uzna wprowadzenie takich środków za niezbędne do ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Unii.

- (9) Dywersyfikacja importu LNG ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia i utrzymania bezpieczeństwa energetycznego w Unii. ***Aby uniknąć ryzyka, że długoterminowe rezerwacje*** zdolności ***terminalu LNG posiadane*** przez przedsiębiorstwa rosyjskie mogłyby być wykorzystywane do utrudniania importu z alternatywnych źródeł poprzez praktyki zawłaszczania zdolności, ***takie jak*** praktyki ***rezerwowania zdolności skraplania lub*** magazynowania ***bez faktycznego korzystania z nich lub w celu uniemożliwienia konkurentom korzystania*** z infrastruktury, ***krajowe organy regulacyjne i organy ochrony konkurencji mają, w stosownych przypadkach, w pełni korzystać z solidnych instrumentów prawnych dostępnych w ramach krajowego i europejskiego prawa energetycznego i prawa konkurencji. W przypadku gdy organy celne zidentyfikują ryzyko dla bezpieczeństwa lub ochrony powodowane przez rosyjski gaz, zanim zostanie on wprowadzony na obszar celny Unii, powinny one skorzystać z przepisów dotyczących zarządzania ryzykiem zawartych w unijnym kodeksie celnym, aby uniknąć takiego ryzyka.***

- (10) Komisja wnikliwie oceniła wpływ, jaki na Unię i jej państwa członkowskie może mieć ewentualny zakaz importu **rosyjskiego** gazu ziemnego. W rzeczywistości już od 2022 r. prowadzono prace przygotowawcze i opublikowano szereg szczegółowych analiz konsekwencji całkowitego **odejścia** od rosyjskiego gazu, przy czym Komisja mogła również skorzystać z wielu konsultacji z zainteresowanymi stronami, ekspertami zewnętrznymi i agencjami oraz z badań nad skutkami **stopniowego odchodzenia** od rosyjskiego gazu. Z analizy Komisji wynika, że **odejście** od importu rosyjskiego gazu ziemnego – o ile przebiegać będzie stopniowo w sposób skoordynowany i dobrze przygotowany **oraz** w duchu solidarności – powinno mieć ograniczony wpływ na ceny energii w Unii oraz że zwiększy bezpieczeństwo dostaw **energii w Unii** i nie zagrazi mu, ponieważ unijne rynki opuści nierzetelny partner handlowy. Jak zaznaczono w planie działania **REPowerEU**, dzięki wdrożeniu planu REPowerEU ograniczono już zależność **Unii od dostaw z Federacji Rosyjskiej**, na przykład poprzez **wprowadzenie** środków mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania na gaz lub przyspieszenie wprowadzania odnawialnych źródeł energii, a także **poprzez aktywne wsparcie** dywersyfikacji dostaw energii i zwiększenie siły przetargowej **Unii** poprzez wspólne zakupy gazu. Ocena **skutków** wykazała również, że koordynacja polityki dywersyfikacji już na wczesnym etapie pozwala unikać szkodliwego wpływu na ceny lub dostawy.

- (11) Proponowane rozporządzenie jest w pełni zgodne ze strategią Unii na rzecz zmniejszenia jej zależności od importu *paliv* kopalnych poprzez zintensyfikowanie dekarbonizacji i szybki przyrost czystej energii produkowanej w Unii. Jak wskazano w planie działania *REPowerEU*, wdrożenie planu REPowerEU przyniosło już znaczne oszczędności w imporcie gazu wynoszące ponad 60 mld m^3 gazu rocznie w latach 2022–2024, co umożliwiło Unii zmniejszenie **█** zależności *od dostaw z Federacji Rosyjskiej*. *To zmniejszenie zależności* byłoby możliwe dzięki wprowadzeniu środków mających na celu ograniczenie zapotrzebowania na gaz, *zwiększenie efektywności energetycznej* lub przyspieszenie transformacji ekologicznej poprzez zdynamizowanie procesu uruchamiania źródeł wytwórczych bazujących na energii wiatrowej i słonecznej, co znacznie *zwiększyłoby* udział odnawialnych źródeł energii w koszyku energetycznym, a także poprzez aktywne wsparcie dywersyfikacji dostaw energii i zwiększenie **█** siły przetargowej *Unii* dzięki wspólnym zakupom gazu. Ponadto oczekuje się, że dzięki pełnej realizacji transformacji energetycznej, niedawno przedstawionego Planu działania na rzecz przystępnej cenowo energii oraz innych środków, w *szczególności* inwestycji w produkcję niskoemisyjnych alternatyw dla produktów energochłonnych, takich jak nawozy, do 2030 r. będzie można zastąpić nawet 100 *mld m^3* gazu ziemnego. *Te połączone wysiłki zwiększą odporność, konkurencyjność i otwartą strategiczną autonomię Unii, wesprą europejski przemysł, MŚP i obywateli, a także ułatwią stopniowe odchodzenie* od importu gazu z Federacji Rosyjskiej.

- (12) *Przygotowując plany dywersyfikacji, Komisja powinna – w sposób skoordynowany i w duchu solidarności – współpracować z państwami członkowskimi, w szczególności w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej, w celu znalezienia alternatywnych dostaw gazu ziemnego. Oprócz poprawy bezpieczeństwa dostaw nowe dostawy mogłyby również zrekompensować utracone dochody dzięki wykorzystaniu istniejącej infrastruktury, którą wcześniej wykorzystywano do transportu rosyjskiego gazu.*
- (13) Zgodnie z Deklaracją wersalską i komunikatem w sprawie REPowerEU duża liczba importerów gazu zakończyła już dostawy gazu z **Federacji Rosyjskiej** lub znacznie je ograniczyła. Jak wskazano w ocenie skutków, od pozostałych ilości gazu w ramach istniejących umów na dostawy można ■ stopniowo odchodzić bez znaczących skutków gospodarczych lub zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw, ze względu na dostępność wystarczającej liczby alternatywnych dostawców na światowym rynku gazu, dobrze połączony unijny rynek gazu oraz dostępność wystarczającej infrastruktury importowej ■ .
Powiązane środki muszą być zgodne z obecnymi ramami energetycznymi Unii.

- (14) *W niektórych przypadkach w ładunkach LNG znajduje się gaz produkowany w różnych państwach i mieszany. Zakaz powinien mieć również zastosowanie do produkowanych w Rosji ilości gazu w takich ładunkach. W przypadku gdy importerzy mogą jednoznacznie udokumentować odpowiednie udziały LNG wyprodukowanego poza Rosją, powinna istnieć możliwość importu nierosyjskich ilości LNG zawartych w danym ładunku LNG.*
- (15) Krótkoterminowe umowy na *dostawy* dotyczą ■ mniejszych ilości niż w przypadku dużych *dlugoterminowych* umów na dostawy, które importerzy mają zawarte z przedsiębiorstwami rosyjskimi. *Te* istniejące *krótkoterminowe* umowy *na dostawy* będą w każdym razie bliskie wygaśnięcia *przed wejściem w życie* niniejszego rozporządzenia. Dlatego też ryzyko *dla* bezpieczeństwa gospodarczego wynikające z istniejących *krótkoterminowych umów na dostawy* wydaje się niskie. Należy zatem zwolnić istniejące krótkoterminowe umowy *na dostawy* z natychmiastowego stosowania *zakazu* importu w okresie przejściowym *do dnia 25 kwietnia 2026 r. w odniesieniu do importu LNG, z uwzględnieniem art. 3ra rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 833/2014⁵, oraz do dnia 17 czerwca 2026 r. w odniesieniu do gazu rurociągowego.*

---

⁵ *Rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz.U. L 229 z 31.7.2014, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).*

- (16) ■ Należy również przyznać zwolnienie z zakazu importu gazu w odniesieniu do istniejących *długoterminowych* umów na dostawy. ■ Importerzy mający długoterminowe umowy *na dostawy* będą zazwyczaj potrzebowali więcej czasu na znalezienie alternatywnych tras i źródeł dostaw niż posiadacze umów krótkoterminowych, również *dlatego, że długoterminowe* umowy *na dostawy* zazwyczaj dotyczą znacznie większych – niż w przypadku umów krótkoterminowych – ilości gazu, których dostawy są rozłożone w czasie. Należy zatem przewidzieć okres przejściowy, tak aby posiadacze długoterminowych umów *na dostawy* mieli wystarczająco dużo czasu na zdywersyfikowanie dostaw w sposób uporządkowany. *Chociaż LNG można pozyskiwać na całym świecie, a odbiorcy LNG zazwyczaj nie napotykają żadnych fizycznych barier w zmianie dostawców na światowym rynku LNG, dywersyfikacja dla odbiorców gazu rurociągowego, zwłaszcza w państwach nieposiadających infrastruktury LNG, może być bardziej złożona. Należy zatem przyznać dłuższy okres przejściowy na dostawy gazu w ramach istniejących długoterminowych umów dotyczących gazociągów.*

- (17) ***Doszło do szczególnych sytuacji, w których państwo***, które obecnie wciąż zaopatruje się w rosyjski gaz rurociągowy w ramach istniejących długoterminowych umów na dostawy, szczególnie ucierpiało w związku z ostatnimi zmianami tras dostaw z Federacji Rosyjskiej, ***co pozbawiło go możliwości importu gazu poprzednią trasą dostaw***, ponieważ alternatywne trasy przesyłu objętego umową gazu do ***tego państwa*** są ograniczone lub ich brak. Aby zaradzić tej sytuacji, dostawcy z innych państw członkowskich dostarczają obecnie za pośrednictwem nieprzeciążonych punktów połączeń międzysystemowych gaz rurociągowy w ramach krótkoterminowych umów na dostawy zawartych z dostawcami z Federacji Rosyjskiej. Ze względu na tę bardzo szczególną sytuację okres przejściowy niezbędny do znalezienia nowych dostawców powinien mieć również zastosowanie do tych krótkoterminowych umów na dostawy zawartych z dostawcami z Federacji Rosyjskiej, które służą zaopatrzeniu państw śródlądowych dotkniętych zmianami tras dostaw rosyjskiego gazu.

- (18) Chociaż uzasadnione wydaje się zwolnienie istniejących kontraktów historycznych z natychmiastowego zastosowania **zakazu importu rosyjskiego gazu**, nie wszystkie umowy **zawarte** przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia powinny być objęte takim zwolnieniem. Okres między publikacją wniosku **Komisji dotyczącego niniejszego rozporządzenia a** wejściem w życie **zakazu** może oczywiście stać się okazją **dla** rosyjskich dostawców do zwiększenia bieżących dostaw poprzez zawieranie nowych umów, zwiększenie ilości dostarczanego gazu przez zmianę istniejących umów lub wykorzystanie mechanizmów elastyczności w ramach istniejących umów. Aby zapewnić, by w wyniku **tego zakazu** import z **Federacji Rosyjskiej** zmniejszył się, **a nie zwiększył, należy** w **niniejszym** rozporządzeniu unikać **zachęt dla przedsiębiorstw do zawierania** nowych **umów na import** rosyjskiego gazu w okresie między **publikacją** wniosku **Komisji** dotyczącego **niniejszego rozporządzenia a** wejściem w życie **zakazu**. Szefowie państw **lub rządów** zobowiązali się do stopniowego odchodzenia od dostaw **rosyjskiego** gazu już w marcu 2022 r.; **Komisja oparła się na tym zobowiązaniu, proponując** strategię REPowerEU, plan REPowerEU i plan działania REPowerEU. Najpóźniej od momentu publikacji wniosku dotyczącego niniejszego rozporządzenia umów zawartych po tej dacie nie należało już uznawać za kontrakty historyczne. Szczególne przepisy przejściowe dotyczące istniejących **krótko-** i długoterminowych umów **na dostawy** nie powinny zatem obejmować umów zawartych po dniu 17 czerwca 2025 r.

- (19) Aby uniknąć ■ sytuacji, w której ilość importowanego gazu przewidziana w istniejących umowach na dostawy **zostanie** zwiększona■ , zmiany istniejących umów na dostawy należy do celów niniejszego rozporządzenia traktować ■ jak nowe umowy, a zwiększenie ilości importowanego gazu poprzez wykorzystanie zapisów umowy dotyczących elastyczności nie powinno dawać możliwości korzystania z okresu przejściowego.
- Należy przewidzieć wyjątki w określonych przypadkach niezbędnych zmian w istniejących umowach, pod warunkiem że nie zwiększają one ilości objętych umową ani terminów dostawy. Wahania cen wynikające z indeksacji cen przewidzianej już w istniejących umowach na dostawy nie stanowią zmiany istniejących umów na dostawy.***
- (20) Jako suwerenny akt Unii będący poza kontrolą importerów gazu i czyniący import gazu ziemnego z **Federacji Rosyjskiej** niezgodnym z prawem, niniejsze rozporządzenie wprowadza wyraźny zakaz prawny **importu** rosyjskiego gazu ziemnego, z bezpośrednim skutkiem prawnym i bez żadnej swobody dla państw członkowskich w zakresie jego stosowania.

- (21) W przeciwieństwie do innych towarów gaz ziemny jest towarem jednorodnym, sprzedawanym w dużych ilościach i często wielokrotnie odsprzedawanym między podmiotami handlowymi na poziomie hurtowym. Biorąc pod uwagę, że ustalenie pochodzenia gazu ziemnego jest niezwykle skomplikowane oraz że rosyjscy dostawcy mogą próbować obchodzić przepisy niniejszego rozporządzenia, na przykład poprzez sprzedaż przez pośredników, przeładunek lub transport *przez* terytorium innych państw, niniejsze rozporządzenie powinno przewidywać skuteczne ramy **zapobiegające obchodzeniu zakazu. Odpowiednie organy powinny zatem mieć możliwość podjęcia niezbędnych działań w celu ustalenia, czy dostawy gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej są wprowadzane na obszar celny Unii za pośrednictwem mechanizmów utworzonych w celu obejścia przepisów niniejszego rozporządzenia. Przy ustalaniu, czy gaz ziemny jest dopuszczony do obrotu w Unii, organy celne powinny nie tylko polegać na informacjach zawartych w zgłoszeniu celnym, ale powinny być uprawnione, na podstawie innych dostępnych informacji, do oceny, w przypadkach, które uznają za stosowne, czy towar wprowadzony do Unii rzeczywiście ma zostać dopuszczony do obrotu. Rozporządzenie powinno również zawierać wymóg ustalenia państwa produkcji i łańcucha dostaw gazu ziemnego importowanego do Unii.**

- (22) W szczególności importerzy gazu ziemnego powinni być zobowiązani do przekazywania organom wszelkich informacji niezbędnych do ustalenia *państwa produkcji* gazu ziemnego importowanego do Unii oraz do *określenia*, czy importowany gaz *jest objęty* ogólnym zakazem lub jednym z wyjątków od zakazu. *Pojęcie „pochodzenia” w prawie celnym Unii nie zawsze pozwala na identyfikację państwa produkcji importowanego gazu, na przykład gdy gaz został przetworzony (np. skroplony lub zregazyfikowany) po opuszczeniu Federacji Rosyjskiej. Rozporządzenie powinno zatem obejmować również przypadki, w których państwo „pochodzenia” na mocy prawa celnego Unii różni się od państwa produkcji gazu, oraz przewidywać mechanizm weryfikacji, czy gaz ziemny został wydobyty lub skroplony w Federacji Rosyjskiej. Każdy gaz, który przed importem do UE został wyeksportowany z Federacji Rosyjskiej albo w drodze bezpośredniego eksportu z Rosji do UE, albo pośredniego eksportu przez terytorium państw trzecich, powinien, z wyjątkiem przypadku tranzytu, podlegać zakazowi.*

(23) *Ze względu na specyfikę gazu rurociągowego i LNG oraz aby umożliwić sprawny proces weryfikacji państwa produkcji oraz warunków ewentualnych zwolnień przed wprowadzeniem gazu na obszar celny Unii, należy wprowadzić procedurę udzielania uprzednich zezwoleń. W przypadku braku zezwolenia należy odmówić importu. Organy udzielające zezwoleń lub organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, powinny być z wyprzedzeniem informowane o planowanym imporcie do Unii i powinny być im przekazywane informacje niezbędne do weryfikacji państwa produkcji lub sprawdzenia, czy spełnione są warunki zwolnienia na podstawie niniejszego rozporządzenia. Organy udzielające zezwoleń, chociaż powinny w celu ułatwienia importu gazu do UE dążyć do udzielenia zezwoleń w okresie między przekazaniem informacji przez importera a planowanym wprowadzeniem na obszar celny, mogą również podjąć decyzję na późniejszym etapie, w szczególności w przypadku wątpliwości co do dostarczonych informacji. Udzielenie uprzedniego zezwolenia pozostaje bez uszczerbku dla istniejących uprawnień organów celnych w zakresie egzekwowania. Import gazu ziemnego z państw produkujących gaz powinien być zwolniony z tego obowiązku, jeżeli Unia importowała znaczne ilości gazu z tych państw w przeszłości i jeżeli państwa te wykazały, że nie chcą wspierać rosyjskiego sektora gazu poprzez zakaz importu rosyjskiego gazu, środki ograniczające skierowane przeciwko rosyjskiej infrastrukturze gazowej, rosyjskim przedsiębiorstwom gazowym lub osobom zarządzającym takimi przedsiębiorstwami, albo jeżeli państwa te nie dysponują niezbędną infrastrukturą do importu gazu ziemnego rurociągami lub w postaci LNG. Komisja powinna sporządzić wykaz takich państw.*

- (24) *Organy udzielające zezwoleń oraz organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, powinny mieć możliwość żądania wszystkich informacji niezbędnych do oceny legalności importu. Powinny one również móc polegać na informacjach z innych źródeł. Warunki umowne określające elementy istotne przy ocenie są często złożone, dlatego w przypadku gdy jest to konieczne do zrozumienia kontekstu niektórych klauzul lub odniesień do innych postanowień umownych, organy powinny być uprawnione do żądania od importerów szczegółowych informacji dotyczących umowy, w tym całych umów na dostawy. Niniejsze rozporządzenie powinno skutecznie chronić tajemnice handlowe zainteresowanych przedsiębiorstw.*
- (25) *Wykonując swoje uprawnienia, organy udzielające zezwoleń i organy celne powinny kłaść szczególny nacisk na ich egzekwowanie w punktach połączeń międzysystemowych, instalacjach LNG lub rurociągach tranzytowych, w przypadku których ryzyko obchodzenia przepisów jest wysokie. W transporcie ropy naftowej zaobserwowano praktyki wykorzystywania tzw. flot cieni do obchodzenia sankcji i praktyki te mogą również stwarzać ryzyko dla importu LNG, podważając cele niniejszego rozporządzenia. W razie potrzeby organy, ściśle ze sobą współpracując, powinny dostosowywać swoje priorytety w zakresie egzekwowania przepisów, aby przeciwdziałać potencjalnym praktykom obchodzenia przepisów zidentyfikowanym podczas wykonywania niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna również stale monitorować przepływy rosyjskiego gazu ziemnego podlegającego tranzytowi przez państwa trzecie.*

- (26) *Część rosyjskiej infrastruktury przesyłowej gazu jest bezpośrednio połączona z Unią, a niektóre gazociągi tranzytowe łączące Rosję z Unią przebiegają przez państwa trzecie bez – obecnie – żadnych punktów wejścia między Federacją Rosyjską a Unią. Rozporządzenie powinno zatem zakładać, że gaz ziemny importowany do Unii przez granice, za pośrednictwem połączeń wzajemnych lub punktów połączeń międzysystemowych między Federacją Rosyjską a Unią, Białorusią a Unią lub przybywający przez gazociągi takie jak TurkStream do punktu połączenia międzysystemowego Strandża 2 / Malkoclar pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, zastępując w ten sposób wymóg przedstawienia dowodu potwierdzającego państwo produkcji. W przypadku stwierdzenia, że gaz ziemny docierający do tych granic, połączeń wzajemnych lub punktów połączeń międzysystemowych jest objęty procedurą tranzytu przez Federację Rosyjską, należy stosować rygorystyczne kontrole. Federacja Rosyjska jest jednym z głównych eksporterów gazu, natomiast nie odgrywała w przeszłości żadnej zauważalnej roli jako kraj tranzytu gazu ze względu na szereg czynników, takich jak brak infrastruktury regazyfikacyjnej, organizacja handlu gazem w **Federacji Rosyjskiej** za pośrednictwem gazociągowego monopolu eksportowego, modele biznesowe rosyjskich przedsiębiorstw gazowych, które nie opierają się na organizowaniu tranzytu, **oraz** położenie geograficzne **Federacji Rosyjskiej** . W związku z tym oraz biorąc pod uwagę zachęty dla rosyjskich dostawców do obchodzenia **zakazu** importu, organy celne powinny **odmówić importu ilości gazu ziemnego rzekomo w tranzycie, chyba że można przedstawić jednoznaczne dowody na to, że gaz był w tranzycie przez Federację Rosyjską i że został wyprodukowany w państwie innym niż Federacja Rosyjska. Niezbędne dowody należy przedstawić organom udzielającym zezwoleń z odpowiednim wyprzedzeniem, tj. nie później niż miesiąc przed wprowadzeniem na obszar celny, aby umożliwić identyfikowalność importowanego gazu aż do miejsca produkcji.***

- (27) *Punkt połączenia międzysystemowego Strandża 1 łączy Unię z systemem gazociągów, który transportuje nie tylko gaz z Azerbejdżanu lub Turcji, ale również znaczne ilości gazu z Federacji Rosyjskiej. Należy zatem wymagać jednoznacznych dowodów na potwierdzenie, że państwem produkcji nie jest Rosja, oraz przyznać organom wystarczający czas na weryfikację w celu zapewnienia, aby gaz importowany przez Strandżę 1 nie pochodził ani nie był eksportowany, bezpośrednio ani pośrednio, z Federacji Rosyjskiej. W przypadku gdyby w przyszłości inne punkty połączeń międzysystemowych miały zostać połączone z systemami transportującymi znaczne ilości rosyjskiego gazu, zastosowanie powinien mieć ten sam standard kontroli.*

(28) Ponadto znaczne ilości gazu ziemnego mogą być również wprowadzane do Unii w ramach procedury tranzytu. Ponieważ do gazu przesyłanego przez terytorium Unii lub magazynowanego na podstawie przepisów o składowaniu celnym w ramach procedury tranzytu nie mają zastosowania rygorystyczne zasady monitorowania importu gazu, takie jak wymóg uprzedniego zezwolenia, należy przewidzieć szczególne zabezpieczenia w formie systemu monitorowania tranzytu, który umożliwi organom celnym skuteczne monitorowanie przepływów gazu w ramach procedury tranzytu w celu zapewnienia, aby gaz ziemny, który jest przesyłany przez terytorium Unii w ramach procedury tranzytu, nie został ostatecznie wprowadzony do obrotu w Unii. W przypadku gdy podmioty z państw trzecich magazynują gaz w ramach procedury tranzytu, czasowego magazynowania lub składowania celnego na podstawie unijnego kodeksu celnego, państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiednie mechanizmy monitorowania i egzekwowania w celu zapewnienia, aby korzystanie z magazynowania krajowego przez państwa trzecie nie stwarzało żadnego ryzyka dla krajowego lub regionalnego bezpieczeństwa dostaw ani dla wypełnienia obowiązków w zakresie magazynowania, oraz powinny przekazywać Komisji odpowiednie informacje.

(29) *Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy organy udzielające zezwoleń, organy celne, organy regulacyjne, właściwe organy, Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) i Komisja powinny ze sobą współpracować w celu wykonania przepisów niniejszego rozporządzenia i wymiany istotnych informacji, w szczególności w odniesieniu do oceny zwolnień umożliwiających import rosyjskiego gazu ziemnego po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. Organy celne, organy regulacyjne, właściwe organy i ACER powinny dysponować niezbędnymi narzędziami i bazami danych, aby w razie potrzeby zapewnić wymianę istotnych informacji między organami krajowymi i organami w różnych państwach członkowskich. W procesie monitorowania wykonywania należy korzystać z wiedzy fachowej ACER. Aby ułatwić tworzenie wspólnych interoperacyjnych systemów informacyjnych, które są niezbędne, Komisja i państwa członkowskie mogą rozważyć wykorzystanie budżetu dostępnego w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW). Organy celne powinny co miesiąc przekazywać organom regulacyjnym, właściwym organom i Komisji aktualne kluczowe informacje na temat zmian w imporcie rosyjskiego gazu, takie jak ilość gazu importowanego w ramach długoterminowych lub krótkoterminowych umów na dostawy, punkty wejścia lub partnerzy związani stosunkiem umownym. W stosownych przypadkach Komisja powinna zawrzeć te informacje w sprawozdaniu na temat wykonywania niniejszego rozporządzenia. Powinna także ocenić skuteczność wymiany informacji i współpracy między odpowiednimi organami oraz, w stosownych przypadkach, zawrzeć w tym sprawozdaniu zalecenia dotyczące poprawy tych działań.*

- (30) Doświadczenia związane ze **stopniowym odchodzeniem** od dostaw **rosyjskiego** gazu przechodzących przez terytorium Ukrainy pokazały, że dobre przygotowanie i koordynacja w duchu solidarności mogą skutecznie zapobiec zakłóceniom rynku lub problemom w zakresie bezpieczeństwa dostaw, które mogą wynikać ze zmiany dostawców gazu. Aby skoordynować przygotowania do całkowitego **odejścia** od rosyjskiego gazu ■ i dać rynkowi wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się do związanych z tym zmian, nie ryzykując przy tym zachwiania bezpieczeństwa dostaw gazu lub znaczącego wpływu na ceny energii, państwa członkowskie powinny opracować krajowe plany dywersyfikacji i przedstawić je do dnia 1 marca 2026 r. Plany te **powinny podlegać przepisom dotyczącym tajemnicy zawodowej i nie powinny być ujawniane bez zgody danego państwa członkowskiego**. Należy w **nich** opisać planowane na szczeblu krajowym lub regionalnym środki, które mają obniżyć popyt, wspierać produkcję energii ze źródeł odnawialnych i umożliwić alternatywne dostawy; należy także opisać ewentualne bariery techniczne, **umowne** lub regulacyjne, które mogą utrudnić proces dywersyfikacji. Jako że proces dywersyfikacji może wymagać koordynacji środków na szczeblu krajowym, regionalnym lub unijnym, Komisja powinna ocenić krajowe plany dywersyfikacji i w razie potrzeby móc wydać zalecenia dotyczące dostosowań.

- (31) W Deklaracji wersalskiej szefowie *państw lub rządów* zobowiązali się nie tylko do stopniowego odchodzenia od dostaw gazu ziemnego z *Federacji Rosyjskiej*, ale także od dostaw innych źródeł energii, w *szczególności* ropy naftowej. *Federacja Rosyjska stosuje podobne praktyki jak w dziedzinie gazu, a w przeszłości Rosja wykorzystywała już gaz jako środek przymusu i manipulacji, podobnie jak w przypadku handlu ropą naftową z Unią. Świadczą o tym na przykład wcześniejsze przerwy w dostawach ropy naftowej. Istniejące stosunki z Federacją Rosyjską w zakresie dostaw ropy naftowej stwarzają zależności i zagrożenia dla bezpieczeństwa w Unii. Aby zapobiec wykorzystywaniu przez Rosję importu ropy naftowej do Unii jako narzędzia przymusu, konieczne jest zatem przygotowanie terminowego odejścia również od importu ropy naftowej z Federacji Rosyjskiej.* Chociaż obowiązują już środki ograniczające, które służą *stopniowemu odchodzeniu* od importu ropy naftowej z *Federacji Rosyjskiej* ■ , a import ropy naftowej znacznie się zmniejszył, dalsze *stopniowe odchodzenie* od rosyjskiej ropy naftowej może wymagać szczególnych działań przygotowawczych i koordynacji z sąsiadami. ■

- (32) *Państwa członkowskie powinny zatem również przygotować krajowe plany dywersyfikacji w odniesieniu do ropy naftowej i produktów ropopochodnych, a plany te powinny obejmować środki wprowadzone i planowane na szczeblu krajowym w celu zapewnienia przejrzystości i identyfikowalności importu ropy naftowej z Federacji Rosyjskiej. Komisja powinna przedstawić zalecenia dotyczące tych planów. Plany te powinny podlegać przepisom dotyczącym tajemnicy zawodowej i nie powinny być ujawniane bez zgody danego państwa członkowskiego. Jednocześnie Komisja powinna nadal zajmować się problemem obchodzenia – z wykorzystaniem tzw. flot cieni – unijnych sankcji dotyczących ropy naftowej, w szczególności poprzez realizację działań określonych w komunikacie pt. „Plan działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji” z dnia 6 maja 2025 r.*

- (33) Doświadczenia z kryzysu gazowego, który miał miejsce w latach 2022 i 2023 ■, pokazały, że kompleksowe informacje na temat sytuacji w zakresie dostaw i ewentualnych zależności od dostaw są podstawą *monitorowania* dostaw gazu w Unii. W związku z tym importerzy rosyjskiego gazu, którzy korzystają ze zwolnień *określonych* w niniejszym rozporządzeniu, powinni przedłożyć Komisji wszelkie informacje ■ niezbędne do skutecznej oceny ewentualnego ryzyka dla handlu gazem. Informacje te powinny obejmować główne parametry lub nawet ■ *całe* części tekstu odpowiednich umów na dostawy gazu, z wyłączeniem informacji o cenach, w przypadku gdy jest *to* konieczne do zrozumienia kontekstu niektórych klauzul lub odniesień do innych postanowień umownych. Monitorując dostawy gazu w Unii, Komisja powinna również uwzględniać informacje na temat importu przekazywane przez organy celne oraz informacje zawarte w krajowych planach dywersyfikacji. Komisja powinna regularnie informować Grupę Koordynacyjną ds. Gazu, ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2017/1938, o przebiegu procesu stopniowego odchodzenia od dostaw rosyjskiego gazu na szczeblu Unii i przedkładać roczne sprawozdanie na ten temat, w którym to sprawozdaniu może przedstawić konkretne zalecenia i działania Unii mające przyspieszyć ten proces.

- (34) Państwa członkowskie i Unia powinny ściśle współpracować *przy* wykonywaniu niniejszego rozporządzenia **■** , w tym w *odniesieniu do ewentualnych* procedur *rozstrzygania sporów*. W stosownych przypadkach w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1219/2012⁶ i (UE) nr 912/2014⁷ określono dalsze szczegóły dotyczące współpracy i podziału odpowiedzialności finansowej *między państwami członkowskimi a Unią* w odniesieniu do ewentualnych – związanych z *niniejszym* rozporządzeniem – spraw dotyczących rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem.
- (35) *W świetle niedawnej praktyki Federacji Rosyjskiej polegającej na jednostronnej zmianie i utrudnianiu uzgodnionych procedur sądowych i arbitrażowych ani osoby, których to dotyczy, ani Unia i państwa członkowskie nie mogą zostać pociągnięte do odpowiedzialności za jakiegokolwiek orzeczenia, orzeczenia arbitrażowe lub inne orzeczenia sądowe przyjęte w ramach nielegalnych procedur, w odniesieniu do których w danej jurysdykcji nie są skutecznie dostępne żadne środki odwoławcze.*

---

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1219/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. ustanawiające przepisy przejściowe w zakresie dwustronnych umów inwestycyjnych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1219/oj>).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiające ramy zarządzania odpowiedzialnością finansową związaną z trybunałami do spraw rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, utworzonymi na mocy umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 121, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/912/oj>).

- (36) Unia stworzyła solidne ramy prawne, aby zapewnić stałe bezpieczeństwo dostaw gazu oraz radzić sobie w sposób skoordynowany z ewentualnymi kryzysami dostaw, m.in. poprzez nałożenie **na** państwa członkowskie obowiązku skutecznej i operacyjnej solidarności z sąsiadami, którzy potrzebują gazu. Komisja powinna stale monitorować zmieniające się ryzyko rynkowe dla dostaw gazu, które wynika z handlu gazem z **Federacją Rosyjską**, na szczeblu Unii, regionów i państw członkowskich. Na wypadek nagłych i istotnych wydarzeń, które poważnie zagrażają bezpieczeństwu dostaw energii w co najmniej jednym państwie członkowskim, **oraz po tym, jak ogłoszony zostanie stan nadzwyczajny zgodnie z art. 11 lub 12 rozporządzenia (UE) 2017/1938**, należy upoważnić Komisję, by wprowadziła niezbędne środki nadzwyczajne poprzez **przyjęcie decyzji w sprawie** zakazów importu gazu ziemnego lub LNG określonych w niniejszym rozporządzeniu w **jednym z państw członkowskich lub większej ich liczbie. W takiej sytuacji Komisja powinna również mieć możliwość zawieszenia obowiązku przedstawienia – przed wprowadzeniem na obszar celny Unii – dowodu potwierdzającego państwo produkcji, aby ułatwić dodatkowy import w krótkim terminie. Taka decyzja Komisji** powinna być ograniczona w czasie oraz **nie powinna obejmować okresu dłuższego niż 4 tygodnie i powinna być odnawiana wyłącznie, jeżeli warunki stanu nadzwyczajnego na podstawie art. 11 rozporządzenia (UE) 2017/1938 nadal mają zastosowanie.** Decyzja wykonawcza Komisji **powinna** przewidywać pewne dodatkowe warunki, tak aby każde **takie** zawieszenie stosowania zakazu służyło wyłącznie przeciwdziałaniu zagrożeniu. Komisja powinna **poinformować Grupę Koordynacyjną ds. Gazu i przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie uzasadniające zawieszenie i jego ewentualne przedłużenie, a także powinna** ściśle monitorować stosowanie takiego tymczasowego zawieszenia.

- (37) *Aby uniknąć sytuacji, w której podmioty przekierowują działalność do państw, w których obowiązują najniższe kary („penalty shopping”), i aby zapewnić spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny ustanowić zharmonizowane przepisy dotyczące kar za naruszenia niniejszego rozporządzenia. Ponieważ jednak naruszenia niniejszego rozporządzenia mogą również naruszać inne przepisy Unii ściśle związane z zakazami i obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, takie jak przepisy prawa celnego, środki ograniczające lub rozporządzenie (UE) 2017/1938, nakładanie kar nie powinno prowadzić do naruszenia zasady ne bis in idem, zgodnie z Kartą praw podstawowych i odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla nakładania sankcji karnych na mocy prawa krajowego.*
- (38) ■ Środki *wprowadzone niniejszym rozporządzeniem* w pełni odzwierciedlają zasadę solidarności energetycznej. Stopień zależności od importu rosyjskiego gazu poszczególnych państw członkowskich jest w istocie różny; wiele z nich zaczęło już stopniowo odchodzić od rosyjskiego gazu. ■ Niniejsze rozporządzenie zapewni ogólnounijne zharmonizowane podejście do *stopniowego odchodzenia* od rosyjskiego gazu, przy jednoczesnym zachowaniu solidarności między państwami członkowskimi.

- (39) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia dotyczące monitorowania potencjalnych zależności od dostaw gazu nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający i skoordynowany przez państwa członkowskie bez ryzyka fragmentacji rynku, natomiast możliwe jest ich lepsze i skuteczniejsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

- (40) W związku z tym, że niezwłoczne uniezależnienie gospodarki Unii od importu gazu z Federacji Rosyjskiej ma dla Unii kluczowe znaczenie, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. *Uczestnicy rynku mieli dużo czasu na dostosowanie swojego portfela dostaw po Deklaracji wersalskiej z marca 2022 r. i przyjęciu wniosku dotyczącego niniejszego rozporządzenia w dniu 17 czerwca 2025 r. Niemniej jednak właściwe wydaje się ustanowienie okresu przejściowego, aby dostawcom gazu, którzy nie dostosowali jeszcze swoich strategii dostaw, umożliwić dokonanie niezbędnych ustaleń w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Zakaz importu gazu z Federacji Rosyjskiej powinien zatem mieć zastosowanie dopiero od dnia [6 tygodni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia]. Aby importerom posiadającym istniejące umowy na dostawy i importerom zawierającym nowe umowy umożliwić uzyskanie niezbędnego uprzedniego zezwolenia w odpowiednim czasie i bez zakłóceń w odniesieniu do planowanego importu gazu, różne procedury udzielania zezwolenia przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć zastosowanie jeszcze przed rozpoczęciem stosowania zakazu importu gazu z Federacji Rosyjskiej,*

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia ramy skutecznego *eliminowania utrzymującego się* narażenia Unii na znaczące ryzyko dla handlu i bezpieczeństwa *dostaw* wynikające z handlu gazem z Federacją Rosyjską *oraz przygotowania do skutecznego i terminowego stopniowego odchodzenia od importu ropy naftowej z Federacji Rosyjskiej* poprzez ustanowienie:

- a) stopniowego zakazu importu gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej;
- b) przepisów służących skutecznemu wdrażaniu i monitorowaniu tego zakazu, a także *stopniowemu odchodzeniu* od importu ropy naftowej z *Federacji Rosyjskiej*;
- c) przepisów mających na celu lepszą ocenę bezpieczeństwa dostaw energii w Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „gaz ziemny” oznacza **gaz** objęty kodami Nomenklatury scalonej (CN) 2711 11 00 i 2711 21 00;
- 2) „LNG” oznacza skroplony gaz ziemny objęty kodem CN 2711 11 00;
- 3) „gaz ziemny w stanie gazowym” oznacza gaz ziemny objęty kodem CN 2711 21 00;
- 4) **„mieszaniny” oznaczają mieszaniny różnych objętości LNG z różnych krajów pochodzenia;**
- 5) „długoterminowa umowa na dostawy” oznacza umowę na dostawy gazu ziemnego, z wyłączeniem instrumentu pochodnego dotyczącego gazu ziemnego, na okres przekraczający jeden rok;
- 6) „krótkoterminowa umowa na dostawy” oznacza umowę na dostawy gazu ziemnego, z wyłączeniem instrumentu pochodnego gazu ziemnego, na okres nieprzekraczający jednego roku;

- 7) „państwo śródlądowe” oznacza państwo, które jest całkowicie otoczone lądem i **nie** ma bezpośredniego dostępu do morza;
- 8) „import” oznacza **objęcie towarów procedurą dopuszczenia do obrotu, o której mowa w art. 201 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013⁸**;
- 9) „importer” oznacza **osobę fizyczną lub prawną, która jest zgłaszającym w odpowiednim zgłoszeniu celnym zdefiniowanym w art. 5 pkt 15 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, lub też osobę fizyczną lub prawną, w tym jednostki powiązane, która wprowadza towary na obszar celny Unii** lub w inny sposób wprowadza je na rynek Unii;
- 10) „jednostka powiązana” oznacza **jednostkę zdefiniowaną w art. 2 pkt 12 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/WE⁹**;

---

⁸ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (wersja przekształcona) (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).**

⁹ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).**

- 11) „organ celny” oznacza organ celny zdefiniowany w art. 5 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
- 12) **„organ udzielający zezwoleń” oznacza organ, który jest właściwy do rozpatrywania wniosków o zezwolenie złożonych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2;**
- 13) „właściwy organ” oznacza właściwy organ zdefiniowany w art. 2 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938¹⁰;
- 14) „organ regulacyjny” oznacza organ regulacyjny wyznaczony **na podstawie** art. 76 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1788¹¹;
- 15) „kontrola” oznacza kontrolę zdefiniowaną w art. 2 pkt 55 dyrektywy (UE) 2024/1788;

---

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

¹¹ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1788 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie wspólnych zasad rynków wewnętrznych gazu odnawialnego, gazu ziemnego i wodoru, zmieniająca dyrektywę (UE) 2023/1791 i uchylająca dyrektywę 2009/73/WE (wersja przekształcona) (Dz.U. L, 2024/1788, 15.7.2024; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)**

- 16) „punkt połączenia międzysystemowego” oznacza punkt połączenia międzysystemowego zdefiniowany w art. 2 pkt 63 dyrektywy (UE) 2024/1788;
- 17) **„połączenie wzajemne” oznacza połączenie wzajemne zdefiniowane w art. 2 pkt 39 dyrektywy (UE) 2024/1788;**
- 18) „punkt wejścia” oznacza punkt wejścia zdefiniowany w art. 2 pkt 61 dyrektywy (UE) 2024/1788;
- 19) **„miejsce dostawy” oznacza fizyczną lub wirtualną lokalizację określoną w umowie na dostawę gazu, w której gaz ziemny ma być dostarczany przez sprzedawcę i otrzymywany przez nabywcę;**

█

- 20) „ilości objęte umową” oznaczają ilości gazu ziemnego, które nabywca ■ jest zobowiązany nabyć, a sprzedawca – dostarczyć, jak określono w *pierwotnej* umowie na dostawy, *ale* z wyłączeniem ilości wynikających z *postanowień umownych przewidujących zmiany ilościowe w ilościach bazowych, takich jak ilości zaokrąglone, ilości ułamkowe, ilości skorygowane w górę* lub inne zmiany objętości zgodnie z warunkami umowy, z *wyjątkiem opłaconych ilości objętych formułą „make-up”*, które zostały *opłacone przed dniem 17 czerwca 2025 r.*;
- 21) „ilości zaokrąglone” oznaczają ilości gazu ziemnego dodane do rocznej objętej umową ilości w danym roku w celu zaokrąglenia ostatniego ładunku do pełnego ładunku;
- 22) „ilości ułamkowe” oznaczają ilości gazu ziemnego przeniesione na kolejne lata objęte umową, jeżeli ilość dostarczona w ciągu danego roku jest większa lub mniejsza niż dostosowana roczna ilość objęta umową po dostosowaniach; ilości te mogą mieć wartość zarówno dodatnią, jak i ujemną;

- 23) *„ilości skorygowane w górę” oznaczają ilości gazu ziemnego, które mają być – według uznania jednej ze stron umowy – dodane opcjonalnie do rocznej objętej umową ilości na podstawie umów na dostawy;*
- 24) *„opłacone ilości objęte formułą »make-up«” oznaczają ilości gazu ziemnego, które nabywca jest uprawniony lub zobowiązany przyjąć i opłacić w kolejnych okresach, zgodnie z minimalnymi wymogami „bierz lub płać” oraz w celu zrekompensowania wszelkich niedoborów ilości objętych umową, ale nieodebranych w poprzednich okresach, jak przewidziano w długoterminowej umowie na dostawy;*
- 25) *„harmonogram dostaw” oznacza uzgodniony między stronami umowy na dostawy gazu harmonogram lub plan określający ilości gazu, które mają być dostarczone przez sprzedawcę ■ i otrzymane przez nabywcę ■ w określonych przedziałach czasowych, w tym harmonogram, miejsce i warunki dostaw, określone w umowie na dostawy lub we wszelkich powiązanych procedurach operacyjnych;*

- 26) „nominacja” oznacza nominację zdefiniowaną w art. 2 pkt 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1789¹²;
- 27) „ropa naftowa” oznacza surową ropę naftową, **kondensaty** gazu ziemnego, półprodukty rafineryjne, dodatki i utleniacze oraz inne węglowodory i produkty naftowe objęte kodami CN 2709 i 2710;
- 28) **„państwo produkcji” oznacza państwo, w którym gaz ziemny jest wydobywany, niezależnie od tego, czy ten gaz ziemny został następnie skroplony czy zregazyfikowany w innym państwie. W przypadku gdy gaz ziemny wydobyty w państwach innych niż Federacja Rosyjska jest skraplany lub regazyfikowany w Federacji Rosyjskiej, za państwo produkcji uznaje się Federację Rosyjską.**

---

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1789 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie rynków wewnętrznych gazu odnawialnego, gazu ziemnego i wodoru, zmiany rozporządzeń (UE) nr 1227/2011, (UE) 2017/1938, (UE) 2019/942 i (UE) 2022/869 oraz decyzji (UE) 2017/684, a także uchylecia rozporządzenia (WE) nr 715/2009 (Dz.U. L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

ROZDZIAŁ II

STOPNIOWY ZAKAZ IMPORTU GAZU ZIEMNEGO Z FEDERACJI ROSYJSKIEJ

Artykuł 3

Zakaz importu gazu ziemnego z Federacji Rosyjskiej

1. Zakazuje się importu rurociągami gazu ziemnego w stanie gazowym, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, ■ chyba że zastosowanie ma jedno ze ***zwolnień przewidzianych*** w art. 4.
2. Zakazuje się importu LNG, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z ***Federacji Rosyjskiej lub który jest uzyskiwany z gazu ziemnego w stanie gazowym wydobywanego w Federacji Rosyjskiej***, ■ chyba że zastosowanie ma jedno ze ***zwolnień przewidzianych*** w art. 4. ***Zakaz ten ma również zastosowanie do zawartego w mieszaninach LNG, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.***

Artykuł 4

Etap przejściowy w przypadku istniejących umów na dostawy

1. ***Zakaz określony w art. 3 ust. 1 stosuje się od dnia 17 czerwca 2026 r., a zakaz określony w art. 3 ust. 2 stosuje się od dnia 25 kwietnia 2026 r., w przypadku gdy można organom udzielającym zezwoleń wykazać, że odnośny import gazu ziemnego, o którym mowa w art. 3, odbywa się na podstawie krótkoterminowej umowy na dostawy, która została zawarta przed dniem 17 czerwca 2025 r. i nie była później zmieniana, chyba że zmiana ta jest objęta ust. 4.***

2. ***Art. 3 ust. 2 stosuje się od dnia 1 stycznia 2027 r., w przypadku gdy można organom udzielającym zezwoleń wykazać, że import gazu ziemnego, o którym mowa w art. 3, odbywa się na podstawie długoterminowej umowy na dostawy, która została zawarta przed dniem 17 czerwca 2025 r. i nie była później zmieniana, chyba że zmiana ta jest objęta ust. 4.***

3. *Zakaz określony w art. 3 ust. 1 stosuje się od dnia 30 września 2027 r., w przypadku gdy można organom udzielającym zezwoleń wykazać, że import gazu ziemnego, o którym mowa w art. 3, odbywa się na podstawie długoterminowej umowy na dostawę, która została zawarta przed dniem 17 czerwca 2025 r. i nie była później zmieniana, chyba że zmiana ta jest objęta ust. 4.*

W przypadku gdy Komisja stwierdzi ryzyko, że cel na 2027 r. w zakresie napętnienia podziemnych magazynów w państwie członkowskim na podstawie art. 6a rozporządzenia (UE) 2017/1938 może nie zostać osiągnięty, biorąc pod uwagę okoliczności związane z ryzykiem nieosiągnięcia celu, potwierdza ona to ryzyko w drodze decyzji wykonawczej nie później niż do dnia 15 września 2027 r.

W przypadku przyjęcia decyzji wykonawczej na podstawie akapitu drugiego zakaz dotyczący istniejących umów na podstawie art. 3 ust. 1 ma zastosowanie w tym państwie członkowskim dopiero od dnia 1 listopada 2027 r. Komisja niezwłocznie informuje Grupę Koordynacyjną ds. Gazu, Parlament Europejski i Radę.

4. *Zwolnienia przewidziane w ust. 1, 3 i 5 mają również zastosowanie do istniejących umów na dostawy w przypadku następujących zmian:*
- a) *obniżenie ilości objętych umową;*
  - b) *obniżenie cen i opłat;*
  - c) *zmiany klauzul poufności;*
  - d) *zmiany procedur operacyjnych, takich jak procedury komunikacji;*
  - e) *zmiany adresów stron umowy;*
  - f) *przeniesienia zobowiązań umownych między jednostkami powiązanymi;*
  - g) *zmiany wymagane na podstawie procedur sądowych lub arbitrażowych; lub*
  - h) *w przypadku państw śródlądowych – zmiany między krajowymi miejscami dostawy.*

5. ***Zakaz określony w art. 3 stosuje się od dnia 30 września 2027 r. lub – w przypadku gdy Komisja przyjęła decyzję wykonawczą zgodnie z ust. 3 akapit drugi – od dnia 1 listopada 2027 r., w przypadku gdy można organom udzielającym zezwoleń wykazać:***
- a) ***że import gazu ziemnego, o którym mowa w art. 3, odbywa się na podstawie krótkoterminowej umowy na dostawy do [ ] państwa śródlądowego niezbędnej do realizacji długoterminowej umowy na dostawy na podstawie lit. b); oraz***
  - b) ***że istnieje długoterminowa umowa na dostawy rurociągami gazu ziemnego znajdującego się w stanie gazowym obejmująca dostawy do państwa śródlądowego:***
    - (i) ***która została zawarta przed dniem 17 czerwca 2025 r. i nie była później zmieniana, chyba że zmiana ta jest objęta ust. 4,***

(ii) która dotyczy dostaw gazu pochodzącego lub eksportowanego, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, oraz

(iii) w przypadku której dostawa do pierwotnego miejsca dostawy na granicy UE z państwem trzecim nie może być już realizowana.

6. Organy udzielające zezwoleń lub organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, przekazują Komisji odpowiednie informacje umożliwiające jej monitorowanie, czy szczególne warunki opisane w ust. 1, 3, 4, 5 są nadal spełniane. Komisja monitoruje przy tym w szczególności, czy przepis ten nie jest wykorzystywany do obchodzenia przepisów.

7. Ilości zaimportowane zgodnie z ust. 1, 2 i 3 nie przekraczają ilości objętych umową.

ROZDZIAŁ III
**UDZIELANIE ZEZWOLEŃ, PRZEKAZYWANIE I WYMIANA
ISTOTNYCH INFORMACJI**

Artykuł 5

Udzielanie zezwoleń i przekazywanie istotnych informacji

- 1.** *W przypadku gdy złożony zostaje wniosek o zwolnienie na podstawie art. 4 w odniesieniu do importu gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, import taki wymaga uprzedniego zezwolenia. Organom udzielającym zezwoleń przekazuje się wszelkie informacje niezbędne do oceny, czy spełnione są warunki określone w art. 4.*

2. Informacje **te** obejmują co najmniej następujące elementy:

- a) datę zawarcia umowy na dostawy gazu;
- b) czas trwania umowy na dostawy gazu;
- c) ilości objęte umową, w tym wszystkie prawa do elastyczności w górę lub w dół;
- d) tożsamość stron umowy na dostawy gazu, w tym – w przypadku stron zarejestrowanych w UE – numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (EORI);

■

- e) *w przypadku mieszanin LNG – dokumentację potwierdzającą odpowiednie ilości rosyjskiego i nierosyjskiego gazu w mieszaninie oraz określającą proces mieszania;*
- f) w przypadku importu LNG – *miejsce skraplania i* port pierwszego załadunku;

- g) miejsca dostawy, w tym możliwe elastyczności dotyczące miejsc dostawy; **oraz**
- h) wszelkie **zmiany** umowy na dostawy gazu, ze wskazaniem treści i daty **zmiany**, z wyjątkiem **zmian**, które odnoszą się wyłącznie do ceny gazu.

W przypadku gdy składany jest wniosek o zwolnienie na podstawie art. 4, a cena gazu została zmieniona w dniu 17 czerwca 2025 r. lub później, przekazuje się informacje na temat zmiany ceny.

Wymagane informacje przekazuje się organowi udzielającemu zezwoleń nie później niż na miesiąc przed wprowadzeniem na obszar celny. Ten sam termin stosuje się w przypadku mieszanin zawierających gaz, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.

- 3. ***Import gazu ziemnego, w przypadku gdy państwem produkcji nie jest Federacja Rosyjska, wymaga uprzedniego zezwolenia, z wyjątkiem przypadków, gdy import ten jest objęty ust. 5. Organom udzielającym zezwoleń w państwie członkowskim, w którym gaz ma zostać dopuszczony do obrotu, przedstawia się dowody potwierdzające państwo produkcji tego gazu ziemnego nie później niż 5 dni roboczych przed jego wprowadzeniem na obszar celny.***

4. *Uprzednie zezwolenie nie jest wymagane, w przypadku gdy gaz jest importowany z państwa, które produkuje gaz i w 2024 r. wyeksportowało do Unii więcej niż 5 mld m³ gazu ziemnego i albo zakazało importu rosyjskiego gazu lub stosuje inne środki ograniczające dotyczące rosyjskiego gazu, albo nie posiada infrastruktury gazowej umożliwiającej import LNG lub gazu rurociągowego. Nie później niż 5 dni roboczych po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja, w drodze decyzji wykonawczej, sporządza wykaz takich państw. Komisja monitoruje, czy kryteria zwolnienia z obowiązku uzyskania uprzedniego zezwolenia są nadal spełniane, oraz odpowiednio i bez zbędnej zwłoki aktualizuje wykaz na podstawie informacji przekazanych przez organy udzielające zezwoleń lub organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, oraz przez organy Unii na podstawie art. 7 ust. 2.*
- Komisja może, w drodze decyzji wykonawczej, cofnąć zwolnienie z obowiązku uzyskania uprzedniego zezwolenia, jeżeli organy udzielające zezwoleń lub organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, stwierdzą co najmniej jeden przypadek obejścia zakazów określonych w art. 3 przez eksporterów z państwa objętego zwolnieniem lub jeżeli Komisja ma powody przypuszczać, że organy z państw eksportujących nie interweniują odpowiednio wobec praktyk obchodzenia przepisów.*
- Sprawozdanie sporządzone na podstawie art. 13 zawiera ocenę skuteczności procedury udzielania uprzednich zezwoleń na podstawie art. 5 ust. 2.*

5. **Organy udzielające zezwoleń**, organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, lub inne organy zaangażowane w monitorowanie, o którym mowa w art. 6 i 7, mogą zażądać bardziej szczegółowych informacji, **jeżeli** informacje **te uznaje** się za niezbędne do oceny, czy spełnione są warunki określone w art. 3 i 4. **Mogą one również opierać się na informacjach z innych źródeł.** Organy **udzielające zezwoleń** mogą w szczególności żądać **przedłożenia** pełnego tekstu niektórych postanowień umowy na dostawy gazu lub **całego** tekstu umowy na dostawy gazu, z wyłączeniem informacji o cenach, w **szczególności** gdy niektóre postanowienia umowne są ze sobą powiązane lub gdy pełna znajomość brzmienia postanowień umownych ma kluczowe znaczenie dla **tej** oceny. W **przypadku** gdy przedstawione **informacje** nie są rozstrzygające, **organy celne odmawiają** dopuszczenia towarów do obrotu. **Komisja, w ścisłej współpracy z organami udzielającymi zezwoleń lub organami celnymi, w przypadku gdy nie są to te same organy, publikuje wytyczne dotyczące dalszych szczegółów procesu udzielania uprzedniego zezwolenia oraz odpowiednich rodzajów dokumentów i dowodów, które należy przedłożyć.**

6. *Gdy jest to odpowiednie, organy wydające zezwolenia lub, w stosownych przypadkach, organy celne weryfikują dowody przedłożone w celu ustalenia państwa produkcji, dostarczając dalsze informacje, które mogą obejmować m.in. dokumentację dostaw wyższego szczebla, taką jak publicznie dostępne satelitarne śledzenie ładunków LNG lub informacje ze śledzenia pochodzące od Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego.*
7. *Gaz ziemny ■ , który ma być importowany do Unii przez granice lub przez połączenia wzajemne lub punkty połączeń międzysystemowych między Unią a Federacją Rosyjską lub Białorusią lub przez rurociągi łączące Federację Rosyjską z Unią i przebiegające przez państwa trzecie bez punktów wejścia między Federacją Rosyjską a Unią, uznaje się za eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej■ .*

8. *Gaz ziemny, który ma być importowany do Unii przez Strandę 1, uznaje się za eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, chyba że nie później niż 7 dni roboczych przed wprowadzeniem go na obszar celny organom udzielającym zezwoleń będzie można przedstawić jednoznaczne dowody potwierdzające, że państwem produkcji gazu ziemnego nie jest Federacja Rosyjska.*
9. *W przypadku gdy zmiany dotyczące infrastruktury gazowej lub struktury handlu prowadzą do sytuacji, w której inne punkty połączeń międzysystemowych łączą Unię z systemami transportującymi znaczne ilości rosyjskiego gazu, Komisja określa te punkty połączeń międzysystemowych w drodze decyzji wykonawczej Komisji. W takim przypadku termin przedstawienia jednoznacznych dowodów dotyczących państwa produkcji wynosi 7 dni roboczych.*
10. *W przypadku gdy gaz ziemny jest transportowany przez terytorium UE z państwa trzeciego do państwa trzeciego w ramach procedury tranzytu na podstawie unijnego kodeksu celnego, w tym w celu magazynowania na podstawie przepisów o składowaniu celnym, organy udzielające zezwoleń i organy celne, w przypadku gdy nie są to te same organy, są informowane nie później niż 5 dni roboczych przed planowanym tranzytem o:*
- a) *państwa produkcji gazu ziemnego, który ma podlegać tranzytowi, chyba że takie informacje nie są dostępne;*

- b) planowanych lub faktycznych harmonogramach nominacji określających ilość, terminy oraz punkty wejścia i wyjścia gazu w tranzycie, w stosownych przypadkach ze szczegółowością na poziomie dnia;*
- c) ilościach i miejscach dostaw określonych w umowach na dostawy gazu; oraz*
- d) umowie między sprzedawcą lub nabywcą lub jakimkolwiek podmiotem pośredniczącym a odpowiednimi operatorami systemów przesyłowych w Unii, w stosownych przypadkach.*

Organy udzielające zezwoleń niezwłocznie weryfikują spójność danych i udostępniają otrzymane informacje organom celnym, w przypadku gdy nie są to te same organy.

11. *W przypadku gdy podmioty magazynują rosyjski gaz na terytorium Unii w ramach procedury tranzytu, czasowego magazynowania lub składowania celnego na podstawie unijnego kodeksu celnego, państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie mechanizmy monitorowania i egzekwowania w celu zapewnienia, aby korzystanie z magazynowania krajowego przez państwa trzecie nie stwarzało żadnego ryzyka dla krajowego lub regionalnego bezpieczeństwa dostaw ani dla wypełnienia obowiązków w zakresie magazynowania przewidzianych w art. 6a–6d rozporządzenia (UE) 2017/1938, oraz przekazują Komisji odpowiednie informacje. Informacje o ewentualnych problemach z bezpieczeństwem dostaw wynikających z magazynowania w Unii rosyjskiego gazu Komisja uwzględnia w swoim sprawozdaniu rocznym na podstawie art. 11 ust. 3.*

Artykuł 6

Skuteczne monitorowanie i sprawozdawczość

Organy celne oraz, w stosownych przypadkach, właściwe organy i organy regulacyjne, **Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)**, **Prokuratura Europejska (EPPO)** oraz Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) zapewniają skuteczne monitorowanie przepisów rozdziału II **i, w razie** potrzeby, wykorzystują w pełni swoje uprawnienia wykonawcze, oraz ściśle współpracują z **innymi** odpowiednimi organami krajowymi, organami z innych państw członkowskich, **organami unijnymi i** Komisją. **Gdy jest to odpowiednie, organy wydające zezwolenia i, w stosownych przypadkach, organy celne weryfikują dowody przedłożone w celu ustalenia państwa produkcji, zwracając się o dalsze informacje, które mogą obejmować m.in. dokumentację dostaw wyższego szczebla, taką jak publicznie dostępne satelitarne śledzenie ładunków LNG lub informacje ze śledzenia pochodzące od Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego.**

Wykonując swoje uprawnienia, organy udzielające zezwoleń i organy celne kładą szczególny nacisk na ich egzekwowanie w punktach połączeń międzysystemowych, instalacjach LNG lub gazociągach tranzytowych, w przypadku których ryzyko obchodzenia przepisów jest wysokie, na przykład w przypadku importu z państw trzecich, które prowadzą również handel rosyjskim gazem lub eksportują gaz z zakładów produkcyjnych, które są częściowo własnością przedsiębiorstw z Federacji Rosyjskiej. Korzystając z mechanizmu współpracy między organami na podstawie art. 7 niniejszego rozporządzenia, organy w razie potrzeby dostosowują swoje priorytety w zakresie egzekwowania przepisów, aby przeciwdziałać potencjalnym praktykom obchodzenia przepisów zidentyfikowanym podczas wykonywania niniejszego rozporządzenia. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, monitoruje całkowite ilości gazu ziemnego importowanego przez terytorium państw trzecich w celu oceny potencjalnego ryzyka obchodzenia art. 3 i 4.

Artykuł 7

Współpraca i wymiana informacji

- 1. Organem udzielającym zezwoleń jest organ celny, chyba że państwo członkowskie wyznaczy w tym celu inny organ. Państwa członkowskie informują Komisję, w przypadku gdy jako organ udzielający zezwoleń wyznaczają organ inny niż organ celny.*

2. Organy *udzielające zezwoleń współpracują i wymieniają* otrzymane informacje *na temat importu* gazu ziemnego **■** z organami regulacyjnymi, właściwymi organami *oraz, w stosownych przypadkach, organami celnymi, a także z OLAF-em, EPPO, ACER i Komisją zgodnie z ich zadaniami, obowiązkami i kompetencjami oraz* w zakresie *możliwym* do zapewnienia skutecznej oceny, czy spełnione są warunki określone w art. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia. *W szczególności dzielą się one* informacjami *dotyczącymi potencjalnych praktyk* obchodzenia przepisów *zidentyfikowanych podczas wykonywania niniejszego rozporządzenia.*

3. *Organy udzielające zezwoleń lub, w stosownych przypadkach, organy celne co miesiąc przekazują organom regulacyjnym, właściwym organom, ACER i Komisji aktualne informacje na temat kluczowych elementów dotyczących rozwoju importu gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, takie jak ilości importowane na podstawie długoterminowych lub krótkoterminowych umów na dostawy, punkty wejścia lub partnerzy związani stosunkiem umownym. Aktualizacje te obejmują również kluczowe zmiany dotyczące rosyjskiego gazu wprowadzanego do Unii w ramach procedury tranzytu, o której mowa w art. 5 ust. 10.*

4. *Organy udzielające zezwoleń oraz, w stosownych przypadkach, organy celne z różnych państw członkowskich wymieniają się, w niezbędnym zakresie, otrzymanymi informacjami na temat importu gazu ziemnego oraz współpracują ze sobą w celu zapewnienia skutecznego egzekwowania przepisów i zapobiegania ich obchodzeniu. Wykorzystują one istniejące narzędzia i bazy danych umożliwiające skuteczną wymianę istotnych informacji między organami krajowymi w ich państwach członkowskich a organami w innych państwach członkowskich lub w razie potrzeby wprowadzają takie narzędzia. Sprawozdanie sporządzone na podstawie art. 13 zawiera ocenę skuteczności wymiany informacji i współpracy między odpowiednimi organami na podstawie art. 6 ust. 2 i 4 oraz, w stosownych przypadkach, zawiera zalecenia dotyczące poprawy tych działań.*
5. Do dnia *1 lipca* 2026 r. i *1 lipca* 2027 r. ACER, w oparciu o dane otrzymane na podstawie niniejszego rozporządzenia i o własne informacje, opublikuje sprawozdanie zawierające przegląd umów *na* dostawy *gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany*, bezpośrednio lub pośrednio, z *Federacji Rosyjskiej*, oraz oceniające wpływ dywersyfikacji na rynki energii. *W stosownych przypadkach sprawozdanie będzie obejmowało również dane dotyczące rosyjskiego gazu wprowadzanego do Unii w ramach procedury tranzytu, o której mowa w art. 5 ust. 10.*

6. Aby ułatwić egzekwowanie niniejszego rozporządzenia, Komisja i ACER wymieniają, *w stosownych przypadkach*, posiadane przez siebie istotne informacje **■** *na temat umów na import gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, z organami udzielającymi zezwoleń i, w stosownych przypadkach, organami celnymi ■* .
7. *W przypadku gdy jest to istotne dla wypełnienia obowiązku wynikającego z akapitu pierwszego niniejszego ustępu, stosuje się odpowiednio rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97¹³.*

Artykuł 8

Kary

1. *Państwa członkowskie ustanawiają skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary za nieprzestrzeganie art. 3, 4 lub 5 niniejszego rozporządzenia.*

---

¹³ *Rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97 z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi Państw Członkowskich i współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego (Dz.U. L 82 z 22.3.1997, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj>).*

2. Maksymalna kara dla osób prawnych wynosi co najmniej:

- **3,5 % całkowitego rocznego światowego obrotu przedsiębiorstwa z poprzedniego roku obrotowego, lub**
- **40 mln EUR, lub**
- **300 % szacowanego obrotu z transakcji, który oblicza się na podstawie wolumenu odnośnego gazu ziemnego i cen na rynku dnia następnego odnośnie do umów na rynku TTF.**

W odniesieniu do osób fizycznych maksymalna kwota kary nie może być niższa niż 2,5 mln EUR.

3. *W przypadku gdy ustroj prawny państwa członkowskiego nie uprawnia właściwych organów do niezależnego nakładania administracyjnych kar pieniężnych, niniejszy artykuł można stosować w ten sposób, że procedura zastosowania kary pieniężnej jest inicjowana przez właściwy organ, a kary nakładają właściwe sądy krajowe, o ile zapewniona zostaje skuteczność tych środków ochrony prawnej i równoważność ich skutku względem administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez organy nadzoru. W każdym przypadku nakładane kary pieniężne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.*

4. *W terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powiadamiają Komisję o obowiązujących krajowych przepisach przewidzianych w niniejszym artykule oraz niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach mających wpływ na te przepisy.*

ROZDZIAŁ IV

KRAJOWE PLANY DYWERSYFIKACJI

Artykuł 9

Krajowe plany dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego

1. **Każde państwo** członkowskie ustanawia plan dywersyfikacji opisujący środki, etapy pośrednie i potencjalne bariery dla **dywersyfikacji** swoich dostaw gazu w **celu** zaprzestania wszelkiego importu gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, przed terminem wprowadzenia pełnego zakazu importu ■ z **Federacji Rosyjskiej na podstawie art. 3 i 4**.
2. Krajowy plan dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego obejmuje wszystkie następujące elementy:
  - a) dostępne informacje na temat wielkości importu gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, na podstawie istniejących umów na dostawy;

- b) jasny opis środków **wsparcia** wprowadzonych i planowanych na szczeblu krajowym w celu zastąpienia gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, w tym ilości, które mają stopniowo przestać być importowane, etapy pośrednie i harmonogram wdrażania oraz, o **ile są** dostępne, przewidywane warianty alternatywnych dostaw i tras tych dostaw. Środki te mogą **■** obejmować wykorzystanie unijnej platformy Aggregate EU na podstawie art. **42 rozporządzenia (UE) 2024/1789**, środki wsparcia działań przedsiębiorstw energetycznych na rzecz dywersyfikacji, współpracę w grupach regionalnych, takich jak Grupa Wysokiego Szczebla CESEC, **określenie** alternatyw dla importu gazu ziemnego poprzez elektryfikację, **niezależność energetyczną**, środki w zakresie efektywności energetycznej, zwiększenie produkcji biogazu, biometanu i czystego wodoru, wdrażanie rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, środki w zakresie dobrowolnego zmniejszania zapotrzebowania **lub możliwości innych państw członkowskich w zakresie ułatwiania dywersyfikacji dostaw**;
- c) określenie wszelkich potencjalnych barier technicznych, umownych lub regulacyjnych dla **zastąpienia** gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, oraz możliwości pokonania tych barier.

3. Do dnia 1 marca 2026 r. państwa członkowskie **przedkładają** Komisji swoje krajowe plany dywersyfikacji, korzystając ze wzoru określonego w załączniku I.
4. ***W stosownych przypadkach*** Komisja ułatwia przygotowanie i wdrożenie krajowych planów dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego, ***w tym przez zapewnienie najlepszych praktyk i pomocy technicznej. Na etapie przejściowym w odniesieniu do istniejących umów na dostawy na podstawie art. 4 Komisja koordynuje z państwami członkowskimi ich wysiłki na rzecz dywersyfikacji w celu określenia alternatywnych źródeł dostaw. Nowe dostawy mogłyby również zrekompensować utracone dochody poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury uprzednio wykorzystywanej do tranzytu rosyjskiego gazu.*** Państwa członkowskie regularnie składają Grupie Koordynacyjnej ds. Gazu ustanowionej na podstawie art. 4 rozporządzenia (UE) 2017/1938 sprawozdania z postępów w przygotowywaniu, przyjmowaniu i wdrażaniu tych planów. Na podstawie krajowych planów dywersyfikacji Komisja ocenia realizację stopniowego ***odchodzenia od gazu, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, i informuje o tym Grupę Koordynacyjną ds. Gazu, zgodnie z art. 11 niniejszego rozporządzenia.***

Artykuł 10

Krajowe plany dywersyfikacji dostaw ropy naftowej (*surowej ropy naftowej i produktów ropopochodnych*)

1. **Państwo** członkowskie, **które otrzymuje** ropę naftową pochodzącą lub eksportowaną, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, ■ ustanawia plan dywersyfikacji opisujący środki, etapy pośrednie i potencjalne bariery dla **dywersyfikacji** dostaw ropy naftowej, w **celu** zaprzestania, **do końca 2027 r.**, importu ropy naftowej, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.
2. Krajowy plan dywersyfikacji dostaw ropy naftowej obejmuje wszystkie następujące elementy:
  - a) dostępne informacje na temat wielkości bezpośredniego lub pośredniego importu ropy naftowej z **Federacji Rosyjskiej** w ramach istniejących umów na dostawy;
  - b) środki planowane na szczeblu krajowym w celu zastąpienia ropy naftowej, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, w tym ilości, które mają stopniowo przestać być importowane, etapy pośrednie i harmonogram wdrażania oraz warianty alternatywnych dostaw, tras dostaw i **źródeł energii, a także możliwości innych państw członkowskich w zakresie ułatwienia dywersyfikacji dostaw**;

- c) *środki wprowadzone i planowane na szczeblu krajowym w celu zapewnienia przejrzystości i identyfikowalności ropy naftowej pochodzącej lub eksportowanej, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, w miarę możliwości, w tym środki dotyczące weryfikacji ewentualnego importu z ponownym oznakowaniem;*
  - d) *ewentualne zakazy na szczeblu krajowym dotyczące importu ropy naftowej, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej;*
  - e) potencjalne bariery techniczne, **umowne** lub regulacyjne dla **zastąpienia ropy naftowej**, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, oraz warianty pokonania tych barier.
3. Do dnia 1 marca 2026 r. państwa członkowskie zgłoszą Komisji swoje krajowe plany dywersyfikacji, ■ korzystając ze wzoru określonego w załączniku II. **Komisja publikuje nieopatrzoną klauzulą poufności wersję planów otrzymanych od państw członkowskich nie później niż miesiąc po przedłożeniu planów.**

4. ***W stosownych przypadkach*** Komisja ułatwia przygotowanie i wdrożenie krajowych planów dywersyfikacji dostaw ropy naftowej, ***w tym przez zapewnienie najlepszych praktyk i pomocy technicznej. Komisja pomaga państwom członkowskim współpracować przy wdrażaniu krajowych planów dywersyfikacji. Komisja ocenia wpływ ewentualnego przyspieszonego zakończenia importu ropy naftowej na państwa członkowskie najbardziej dotknięte całkowitym odejściem od dostaw rosyjskiej ropy naftowej. Aktywnie współpracuje z bezpośrednio dotkniętymi i innymi odpowiednimi państwami członkowskimi nad rozwiązaniami mającymi na celu zminimalizowanie ewentualnego ryzyka zidentyfikowanego w ocenie.*** Państwa członkowskie regularnie składają Grupie Koordynacyjnej ds. Ropy Naftowej i Produktów Ropopochodnych ustanowionej na podstawie art. 17 dyrektywy Rady 2009/119/WE¹⁴ sprawozdania z postępów w przygotowywaniu, przyjmowaniu i wdrażaniu tych krajowych planów dywersyfikacji.

---

¹⁴ Dyrektywa Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładająca na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz.U. L 265 z 9.10.2009, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj>).

5. W przypadku gdy w krajowym planie dywersyfikacji dostaw ropy naftowej stwierdzono ryzyko, że **do końca 2027 r. może** nie zostać osiągnięte **odejście od ropy naftowej, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej**, Komisja – **po dokonaniu oceny krajowego planu dywersyfikacji i w terminie trzech miesięcy od przedłożenia krajowego planu dywersyfikacji – określa** w zaleceniu **dla danego państwa członkowskiego sposób realizacji takiego odejścia** w terminie. **Komisja publikuje te zalecenia nie później niż trzy miesiące po przedłożeniu planu dywersyfikacji**. W następstwie tego zalecenia państwo członkowskie w ciągu trzech miesięcy aktualizuje swój plan dywersyfikacji, uwzględniając zalecenie Komisji.

ROZDZIAŁ V

MONITOROWANIE ■ BEZPIECZEŃSTWA DOSTAW GAZU

Artykuł 11

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2017/1938

W rozporządzeniu (UE) 2017/1938 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się pkt **33** i **34** w brzmieniu:

- „33) »klauzula typu ‘bierz lub płać’« oznacza postanowienie umowne, które zobowiązuje nabywcę do przyjęcia dostawy lub – alternatywnie – zapłaty za określoną minimalną ilość gazu w danym okresie, niezależnie od tego, czy gaz ten zostanie faktycznie otrzymany;
- 34) »klauzula typu ‘dostarcz lub płać’« oznacza postanowienie umowne, które zobowiązuje sprzedawcę do zapłaty kary umownej w przypadku niedostarczenia gazu.”;

2) w art. 14. ust. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) w akapicie pierwszym dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) Komisji i **zainteresowanym** właściwym **organom** – następujące informacje dotyczące umów na dostawy gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej:

- (i) informacje, o których mowa w art. 7 **ust. 1** rozporządzenia (UE) .../...*+;
- (ii) informacje na temat ilości, które mają zostać dostarczone i przyjęte, w tym ewentualnej elastyczności w ramach klauzul typu »bierz lub płać« lub klauzul typu »dostarcz lub płać«;
- (iii) harmonogramy dostaw (LNG) lub nominacje (gaz rurociągowy);
- (iv) możliwe elastyczności umowne dotyczące rocznych ilości objętych umową, w tym ilości objętych formułą »make-up«;

+ Dz.U.: proszę wstawić w tekście numer niniejszego rozporządzenia oraz uzupełnić odpowiadający mu przypis.

- (v) warunki zawieszenia lub zakończenia dostaw gazu, w tym przepisy dotyczące siły wyższej;
- (vi) informacje na temat prawa *właściwego* dla umowy i wybranego mechanizmu arbitrażu;
- (vii) kluczowe elementy innych umów handlowych, które są istotne dla wykonania umowy na dostawy gazu, z wyłączeniem informacji o cenach.

---

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie stopniowego odchodzenia od importu gazu ziemnego z Rosji oraz przygotowania do stopniowego odchodzenia od importu ropy naftowej, poprawy monitorowania potencjalnych zależności energetycznych oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/1938 (Dz.U. ..., ELI: ...).”;

b) dodaje się *akapit* w brzmieniu:

„Informacje, o których mowa w lit. c), przekazuje się *nie później niż 4 tygodnie po wejściu w życie rozporządzenia (UE)...* + i w formie zdezagregowanym w odniesieniu do każdej umowy, łącznie ■ z odpowiednimi częściami tekstu w *całości*, z wyłączeniem informacji o cenach, w *szczególności* w przypadku gdy pełna znajomość brzmienia postanowień umownych ma kluczowe znaczenie dla *oceny* bezpieczeństwa dostaw *gazu* ■ lub gdy niektóre postanowienia umowne są ze sobą powiązane.

+ Dz.U. : proszę wstawić w tekście numer niniejszego rozporządzenia.

Dostawcy usług terminala LNG przekazują Komisji informacje dotyczące usług zamówionych przez klientów z Federacji Rosyjskiej, klientów kontrolowanych przez przedsiębiorstwa z Federacji Rosyjskiej, w tym usług objętych umową, ich ilości i okresu obowiązywania umowy.”;

3) art. 17 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Komisja *stale monitoruje* narażenie systemu energetycznego Unii na **█** dostawy, *również za pośrednictwem państw trzecich, gazu, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, w szczególności* na podstawie informacji przekazanych **Komisji i** właściwym organom *zgodnie* z art. 14 ust. 6 lit. c).

Komisja ocenia realizację *stopniowego odchodzenia od gazu, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, na podstawie* rozporządzenia (UE) .../...* na szczeblu krajowym, regionalnym i unijnym na podstawie krajowych planów dywersyfikacji, o *których mowa w* art. 9 tego rozporządzenia. Ocenę tę przedstawia się Grupie Koordynacyjnej ds. Gazu.

Na podstawie ■ oceny, o której mowa w akapicie trzecim, Komisja publikuje sprawozdanie roczne, które zawiera kompleksowy przegląd postępów poczynionych przez państwa członkowskie w realizacji krajowych planów dywersyfikacji.

W stosownych przypadkach ■ Komisja *może w terminie trzech miesięcy od zgłoszenia planu dywersyfikacji* wydać zalecenie określające możliwe działania i środki mające na celu zapewnienie bezpiecznej ■ dywersyfikacji *dostaw gazu* i terminowego *stopniowego odejścia od gazu, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej*.

Zainteresowane państwa członkowskie aktualizują swój krajowy plan dywersyfikacji w ciągu trzech miesięcy, uwzględniając zalecenie Komisji.

---

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie stopniowego odchodzenia od importu gazu ziemnego z Rosji oraz przygotowania do stopniowego odchodzenia od importu ropy naftowej, poprawy monitorowania potencjalnych zależności energetycznych oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/1938 (Dz.U. ..., ELI: ...).”;

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 12

Tajemnica zawodowa

1. Wszelkie poufne informacje otrzymywane, wymieniane lub przekazywane **zgodnie** z niniejszym rozporządzeniem podlegają warunkom zachowania tajemnicy zawodowej ustanowionym w niniejszym artykule.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej stosuje się do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla organów zaangażowanych we wdrażanie niniejszego rozporządzenia, **oraz do** osób fizycznych lub prawnych, którym odpowiednie organy przekazały **swoje** uprawnienia, włącznie z audytorami i ekspertami związanymi stosunkiem umownym z **tymi** organami.

3. Informacje objęte tajemnicą zawodową nie są ujawniane żadnej innej osobie ani organowi, z wyjątkiem przypadków określonych w prawie Unii lub prawie krajowym.
4. Wszystkie wymieniane między odpowiednimi organami **lub państwami członkowskimi** na podstawie niniejszego rozporządzenia informacje dotyczące **warunków** handlowych lub operacyjnych **lub** innych spraw o charakterze gospodarczym i osobistym uważa się za niejawne i podlegające wymogom tajemnicy zawodowej, chyba że w momencie ich przekazania **odpowiedni** organ oświadczy, iż informacje te mogą zostać ujawnione, **są wymagane na mocy prawa Unii lub prawa krajowego** lub w przypadku gdy ich ujawnienie jest niezbędne w postępowaniu sądowym.

Artykuł 13

Monitorowanie ■

Komisja stale monitoruje zmiany na unijnym rynku energii, w **szczególności** pod kątem potencjalnych zależności od dostaw gazu lub innych **zagrożeń dla** bezpieczeństwa dostaw **energii** ■ w odniesieniu do importu energii z Federacji Rosyjskiej. **Do dnia [dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** Komisja **przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonywania** niniejszego rozporządzenia.

W przypadku nagłych i istotnych wydarzeń, które poważnie zagrażają bezpieczeństwu dostaw energii w co najmniej jednym państwie członkowskim, oraz po tym, jak ogłoszony został stan nadzwyczajny zgodnie z art. 11 lub 12 rozporządzenia (UE) 2017/1938, Komisja może tymczasowo – całkowicie lub częściowo – zawiesić stosowanie rozdziału II niniejszego rozporządzenia w jednym z państw członkowskich lub większej ich liczbie. W takiej sytuacji Komisja może również zawiesić wymóg uprzedniego udzielenia zezwolenia na podstawie art. 5 ust. 2. Decyzja Komisji zawiera pewne warunki, w szczególności dotyczące zapewnienia, by wszelkie zawieszenie ograniczało się ściśle do przeciwdziałania danemu zagrożeniu. Zawieszenie jest ograniczone do okresu absolutnie niezbędnego do zapewnienia wystarczających do zaspokojenia unijnego popytu dostaw z państw innych niż Federacja Rosyjska. Nie przyznaje się go na okres dłuższy niż cztery tygodnie i przedłuża się go wyłącznie, jeżeli warunki stanu nadzwyczajnego na podstawie art. 11 rozporządzenia (UE) 2017/1938 nadal mają zastosowanie. W ramach tymczasowego zawieszenia na podstawie niniejszego ustępu dozwolone są wyłącznie krótkoterminowe umowy na dostawy. Komisja informuje państwa członkowskie i Grupę Koordynacyjną ds. Gazu o wszelkich zawieszeniach i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające uzasadnienie zawieszenia i jego ewentualnego przedłużenia. Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi, na jego wniosek.

Artykuł 14

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 3 stosuje się od dnia [6 tygodni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia], chyba że w art. 4 określono inaczej.

Art. 5 stosuje się od dnia [6 tygodni minus jeden miesiąc od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania zakazu dotyczącego LNG ustanowionego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 833/2014¹⁵, który ma zastosowanie i jest przestrzegany niezależnie od przepisów niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...,

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący/Przewodnicząca

Przewodniczący/Przewodnicząca

---

¹⁵ *Rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz.U. L 229 z 31.7.2014, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).*

ZAŁĄCZNIK I

Wzór krajowego planu dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego

Niniejszy wzór jest przeznaczony dla organów krajowych sporządzających krajowy plan dywersyfikacji, o którym mowa w art. 9. Plan składa się z następujących elementów:

Informacje ogólne

Nazwa organu odpowiedzialnego za przygotowanie tego planu	
Opis systemu gazowego. Powinien obejmować opis: (i) popytu na gaz; (ii) koszyka dostaw z uwzględnieniem zależności od dostaw z Rosji.	

Główne informacje na temat importu gazu, który pochodzi z Federacji Rosyjskiej lub jest z niej, bezpośrednio lub pośrednio, eksportowany do państwa członkowskiego.

<p>Numery poszczególnych umów przekazanych przez importerów właściwym organom i Komisji.</p>	
<p><i>W stosownych przypadkach</i> usługi terminala LNG zarezerwowane przez przedsiębiorstwa lub jednostki powiązane z Federacji Rosyjskiej.</p>	
<p>Całkowita objęta umową ilość gazu, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, przeznaczona na dostawy do danego państwa członkowskiego.</p> <p>Należy uwzględnić mechanizmy elastyczności przewidziane w umowie i miejsce dostawy (punkt połączenia międzysystemowego, miejsce importu, terminal LNG itp.).</p>	

Opis środków mających na celu zastąpienie gazu ziemnego, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.

3.1. Opis składa się z następujących elementów:

Możliwości dywersyfikacji: (i) alternatywne dostawy; (ii) alternatywne drogi dostaw; (iii) agregacja zapotrzebowania.	
Opis środka i jego celów, w tym ilości, które mają zostać stopniowo wycofane, oraz etapy pośrednie w przypadku środka wieloetapowego.	
Harmonogram wdrażania.	
Wpływ środków na system energetyczny, w tym na wzorce przepływu, zdolności przepustowe infrastruktury, taryfy itp.	
Wpływ na sąsiadujące państwa członkowskie.	

Barierę techniczną, **umowne** lub regulacyjną utrudniającą zastąpienie gazu, który pochodzi lub jest eksportowany, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.

Barierę techniczną, umowne lub regulacyjną	
Możliwości w zakresie zniesienia barier i jego harmonogram	
Kategoria	Stopniowe zastępowanie wycofywanych ilości gazu ¹⁶
Wymagane informacje	Opis środków wdrożonych i zaplanowanych na szczeblu krajowym, mających na celu zastąpienie pozostałych ilości gazu ziemnego pochodzącego lub eksportowanego, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej (i) ilości, które mają być stopniowo wycofywane w ramach każdego środka; (ii) harmonogram wdrażania (data rozpoczęcia i zakończenia); (iii) możliwości w zakresie alternatywnych dostaw i dróg dostaw
Gaz rurociągowy	
LNG	

¹⁶ Środki te mogą obejmować: wykorzystanie unijnej platformy Aggregate EU na podstawie art. 42 rozporządzenia (UE) 2024/1789; środki wspierające działania przedsiębiorstw energetycznych na rzecz dywersyfikacji; współpracę w grupach regionalnych, takich jak Grupa Wysokiego Szczepła ds. Tworzenia Gazowych Połączeń Międzysystemowych w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej (CESEC); określenie alternatyw dla importu gazu ziemnego poprzez elektryfikację; środki w zakresie efektywności energetycznej; zwiększenie produkcji biogazu, biometanu i czystego wodoru; wdrażanie rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych lub środki w zakresie dobrowolnego zmniejszania zapotrzebowania.

ZAŁĄCZNIK II

Wzór krajowego planu dywersyfikacji dostaw ropy naftowej

Niniejszy wzór jest przeznaczony dla organów krajowych sporządzających szczegółowy krajowy plan dywersyfikacji, o którym mowa w art. 10. Plan składa się z następujących elementów:

Informacje ogólne

Nazwa organu odpowiedzialnego za przygotowanie tego planu	
Opis systemu naftowego. Powinien obejmować opis: (i) popytu na ropę naftową; (ii) koszyka dostaw z uwzględnieniem zależności od dostaw z Rosji.	

Główne informacje na temat importu ropy naftowej (*surowej ropy naftowej i produktów ropopochodnych*), która pochodzi z Federacji Rosyjskiej lub jest z niej, bezpośrednio lub pośrednio, eksportowana do państwa członkowskiego.

<p>Całkowita objęta umową ilość rosyjskiej ropy naftowej przeznaczona do dostawy do danego państwa członkowskiego.</p> <p>Należy podać datę wygaśnięcia zobowiązań umownych.</p>	
<p>Informacje dotyczące tożsamości poszczególnych zainteresowanych stron (sprzedawcy, importera i nabywcy).</p>	

Opis środków mających na celu zastąpienie ropy naftowej, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.

Opis składa się z następujących elementów:

<p>Możliwości dywersyfikacji:</p> <p>(i) alternatywne dostawy;</p> <p>(ii) alternatywne drogi dostaw.</p>	
<p>Opis środka i jego celów, w tym ilości, które mają zostać stopniowo wycofane, oraz etapy pośrednie w przypadku środka wieloetapowego. Środki wprowadzone i planowane na szczeblu krajowym w celu zapewnienia przejrzystości i identyfikowalności ropy naftowej pochodzącej lub eksportowanej, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej, w miarę możliwości, w tym środki dotyczące weryfikacji ewentualnego importu z ponownym oznakowaniem.</p>	
<p>Harmonogram wdrażania</p>	
<p>Wpływ środków na system energetyczny, w tym na wzorce przepływu, zdolności przepustowe infrastruktury, taryfy itp.</p>	

Wpływ na sąsiadujące państwa członkowskie.	
--	--

Bariery techniczne, *umowne* lub regulacyjne utrudniające zastąpienie ropy naftowej, która pochodzi lub jest eksportowana, bezpośrednio lub pośrednio, z Federacji Rosyjskiej.

Bariery techniczne, <i>umowne</i> <i>lub</i> regulacyjne	
Możliwości w zakresie zniesienia ■ barier i odnośny harmonogram	

Oświadczenie Komisji Europejskiej w sprawie przyszłych działań dotyczących rosyjskiej ropy naftowej

Aby uniknąć poważnych zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz zależności energetycznej w wyniku dalszego handlu energią z Federacją Rosyjską, Komisja Europejska pozostaje zaangażowana w zapewnienie wycofania całego pozostałego przywozu ropy naftowej z Federacji Rosyjskiej do końca 2027 r., zgodnie z deklaracją wersalską.

Komisja zamierza przedstawić na początku 2026 r. wniosek ustawodawczy zakazujący przywozu ropy naftowej z Federacji Rosyjskiej jak najszybciej, ale nie później niż do końca 2027 r.

Komisja dokładnie oceni potencjalny wpływ przyspieszonego zaprzestania przywozu ropy naftowej na bezpieczeństwo dostaw, gospodarkę i konkurencyjność państw członkowskich najbardziej dotkniętych zakazem.

Komisja będzie aktywnie współpracować, w duchu solidarności, z państwami członkowskimi bezpośrednio dotkniętymi zakazem i innymi odpowiednimi państwami członkowskimi, aby określić stosowne środki minimalizujące ewentualne zagrożenia wskazane w ocenie i ułatwiające dostęp do alternatywnych dostaw.
